410:1.QXD 11.02.2018 17:29 Page 1

KÜRD DÎPLOMAT

xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır
Heydər Əliyev

№ 05 (410) 12 - 18 Fevral, Şûbat sal 2018
Ji meha şûbatê sala 2003-a tê weşandin
Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û sîyasî
Qiymәti: Hêjaye: 40 qəpik

Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman?
Qurtarmış İslamı çox ağır dardan!

Qədim Avropanın xaçpərəstləri,
Yüz illər sındırmış göy məscidləri.

Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
Kürdün dərgahına daim baş əyər.

Səbahəddin Eloğlu

Səh. 2

Futbol üzrə dünya çempionatının Kubokunun əsli İlham Əliyevə təqdim edilib

Səh. 11

Washington Times: Nêçîrvan Barzanî hêjayî xelata Nobel a Aştiyê ye

Səh. 12

Amerîka: Em piştevaniyê dikin li Herêma Kurdistanê wek qewareyeke destûrî

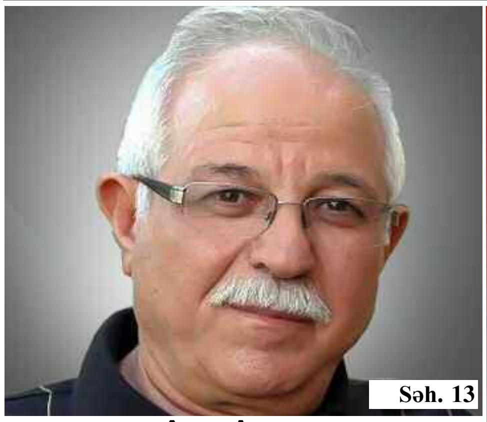

Səh. 13

Davos û dîplomasiya hikûmeta Kurdistanê...

Səh. 13

Davos û dîplomasiya hikûmeta Kurdistanê...

Səh. 4

Türkiyədəki HDP partiyasında yeni isim

Səh. 13

Salih Mislim: Wê Amerîka bergiriyê li Minbic bike

Kürdlər və Kürdüstan Səh. 6

Serokwezîr: Piştî şêwra ligel partiyên siyasî, emê dema hilbijartinan diyar bikin Səh. 9

Paris'te coşku zirvede Səh. 7

Saziyên Kurdistanî û Mezopotamyayî name ji NY re şandin Səh. 12

Nêçîrvan Barzanî û Balyozê Amerîka çareserkirina pirsgirêkan gotûbêj kirin Səh. 11

ООН призывает к немедленному прекращению огня в Сирии Səh. 14

Səh. 5

Belə qardaşlıqmı olur, Türkiyə?!

Səh. 8

Wezîra almanî serdana Kurdistanê dike

Səh. 8

Netanyahu: İsrail, her saldırıya karşı kendini savunacaktır

Səh. 7

Trump, Abadi ile görüşmesini anlattı: En büyük hırsız ile görüştüm

410:1.QXD 11.02.2018 17:29 Page 2

Futbol üzrə dünya çempionatının Kubokunun əsli İlham Əliyevə təqdim edilib

Futbol üzrə dünya çempionatı ərəfəsində dünya turnesi çərçivəsində çempionatın Kubokunun əsli FIFA-Coca-Cola və AFFA tərəfindən Azərbaycana gətirilib.

Kubok Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə təqdim olunub. Kubok futbol üzrə dünya çempionatı Kubokunun sahibi, Fransa yığma komandasının keçmiş oyunçusu, dünya futbol əfsanələrindən sayılan Kristian Karambo tərəfindən təqdim edilib.

Görüşdə çıxış edən Kristian KARAMBO deyib: “Azərbaycanda olmaq mənim üçün həqiqətən də şərəfdir. Sizin gözəl şəhəriniz var. Sizin həmişə idmana dəstək verdiyinizi bilirəm və buna görə Sizə minnətdarıq. Bizi qəbul etdiyinizə görə Sizə bir daha təşəkkür edirik. Cənab Prezident, bu Kubok Sizə təqdim olunur, siz buna layiqsiniz”.

Əfsanəvi futbolçu Kristian Karambo dünya çempionatının Kubokunun əslini Prezident İlham Əliyevə təqdim etdi.

Azərbaycan Prezidenti İlham ƏLİYEV dedi:

-Çox sağ olun. Mən FIFA-ya, şəxsən sizə, sizin həmkarlarınıza bu tarixi Kuboku Azərbaycan xalqına, azərbaycanlı azarkeşlərə təqdim etmək məqsədilə Bakıya gəlişiniz üçün minnətdaram. Biz Azərbaycanın və Bakının turnenin keçirildiyi ölkə və şəhərlərdən biri kimi seçilməsindən qürur duyuruq. Bu, bizim üçün həqiqətən də böyük şərəfdir. Bu gün bu, böyük bir hadisə olacaq və mən əminəm ki, azarkeşlər bu Kuboka baxmaqdan çox məmnun olacaqlar. Mən sizin icazənizlə bu kuboka toxundum. Mən bilirəm ki, Kuboka yalnız çempionlar və dövlət başçıları toxuna bilərlər. Əminəm ki, tariximizdə ilk dəfə qeyd etdiyimiz bu əlamətdar hadisə futbolumuzda, oyunçularımızda daha da böyük həvəs oyadacaq, dünyada bu ən məşhur idman növünün Azərbaycanda inkişafına kömək edəcək. Biz futbolun, idmanın inkişafına kömək etməyə çalışırıq. Azərbaycanın idman sahəsində yaxşı nəticələri var. Keçmiş Rio Olimpiya Oyunlarında Azərbaycan yığması ümumi medal sayına görə dünyada 14-cü yeri tutmuşdur. Biz iki mötəbər beynəlxalq idman yarışına - Avropa Oyunlarına və İslam Həmrəyliyi Oyunlarına ev sahibliyi etmişik və bu oyunlarda komandamız medal sayına görə müvafiq olaraq ikinci və birinci yerləri tutmuşdur. Biz Bakıda futbol üzrə Avroliqanın finalına və futbol üzrə Avropa çempionatının dörddəbir finalına və bir neçə qrup oyunlarına ev sahibliyi etməyi səbirsizliklə gözləyirik. Biz artıq mötəbər beynəlxalq, Avropa idman və futbol yarışlarına ev sahibliyi edəcək dünya ölkələrinin birinə çevrilirik. Əlbəttə ki, bunu biz dostluq və FIFA-ya hörmət əlaməti hesab edirik. Sizdən bizim qonağımız olmuş FIFA-nın prezidenti cənab İnfantinoya salamlarımı çatdırmağı xahiş edirəm. Biz hamımız bu tarixi günü xatırlayacağıq.

* * *

Sonra FIFA prezidenti Canni İnfantinonun ənənəsinə uyğun olaraq FIFA-nın rəsmi nümayəndəsi xatirə hədiyyəsini Prezident İlham Əliyevə təqdim etdi.

AFFA-nın baş katibi Elxan Məmmədov Prezident İlham Əliyevə məlumat verdi ki, futbol üzrə dünya çempionatının Kuboku xüsusi təyyarədə yeniyetmə azərbaycanlı futbolçuların müşayiəti ilə Bakıya gətirilib. Hətta uşaqlar təyyarədə Kristian Karambo ilə topla oynayıblar. Dünya çempionatının kuboku yerli azarkeşlərin görməsi üçün “Gənclik Mall”da nümayiş etdirilir. Sonda xatirə şəkilləri çəkdirildi.

president.az

Prezident İlham Əliyev Müqəddəs Taxt-Tacın nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Müqəddəs Taxt-Tacın xarici dövlətlərlə əlaqələr üzrə katibi arxiyepiskop Paul Riçard Gallagerin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

Müqəddəs Taxt-Tacın xarici dövlətlərlə əlaqələr üzrə katibi arxiyepiskop Paul Riçard Gallager Roma Papası I Fransisk və dövlət katibi, kardinal Pietro Parolinin salamlarını Prezident İlham Əliyevə çatdırdı. Azərbaycana ilk dəfədir ki, səfər etdiyini deyən arxiyepiskop Paul Riçard Gallager göstərilən yüksək qonaqpərvərliyə görə dövlətimizin başçısına minnətdarlığını bildirdi. Azərbaycan haqqında çox məlumatlı olduğunu qeyd edən qonaq ölkəmizə səfərindən məmnunluğunu ifadə etdi, buradakı inkişafı öz gözləri ilə görməyin maraqlı olduğunu vurğuladı. Roma Papası I Fransiskin fərmanı ilə Azərbaycan Katolik Kilsəsinin ordinarisi Vladimir Feketenin yepiskop rütbəsinə yüksəldilməsinin çox sevindirici hadisə olduğunu deyən arxiyepiskop Paul Riçard Gallager bunun Müqəddəs Atanın ölkəmizdəki katolik icmasına və Azərbaycan ilə əlaqələrə verdiyi önəmin mühüm göstəricisi olduğunu bildirdi.

Roma Papası I Fransiskin iki il əvvəl Azərbaycana səfərinin tarixi hadisə olduğunu qeyd edən Prezident İlham Əliyev səfərlə bağlı xoş xatirələrinin olduğunu bildirdi. Dövlətimizin başçısı, həmçinin özünün Vatikana rəsmi səfərini məmnunluqla xatırlayaraq Roma Papası I Fransisk, o cümlədən dövlət katibi, kardinal Pietro Parolin ilə keçirdikləri görüşlərin əhəmiyyətini vurğuladı, bu cür yüksək səviyyəli qarşılıqlı səfərlərin Azərbaycan ilə Vatikan arasında sıx əlaqələrin göstəricisi olduğunu qeyd etdi. Prezident İlham Əliyev Müqəddəs Taxt-Tacın xarici dövlətlərlə əlaqələr üzrə katibi arxiyepiskop Paul Riçard Gallagerin Azərbaycana səfərinin səmərəli keçəcəyinə ümidvar olduğunu bildirdi, səfərin iki dövlət arasında mövcud tərəfdaşlıq əlaqələrini möhkəmləndirəcəyinə əminliyini ifadə etdi. Söhbət zamanı Azərbaycanın nümunəvi multikultural və tolerant bir ölkə kimi dinlərarası və mədəniyyətlərarası dialoqa böyük töhfə verdiyi qeyd edildi. Prezident İlham Əliyev Roma Papası I Fransisk və dövlət katibi kardinal Pietro Parolinin salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Roma Papası I Fransiskə və dövlət katibinə çatdırmağı xahiş etdi.

Prezident İlham Əliyev “Thales International” şirkətinin birinci vitse-prezidentinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Fransanın “Thales International” şirkətinin birinci vitse-prezidenti Rafael Eskinazini qəbul edib.

“Thales International” şirkətinin birinci vitse-prezidenti Rafael Eskinazi təmsil etdiyi təşkilatın AZAL ilə uzun illər səmərəli əməkdaşlıq etdiyini vurğuladı və Azərbaycanla bu əməkdaşlığı gələcəkdə də davamlı həyata keçirmək niyyətində olduqlarını qeyd etdi. Rafael Eskinazi “Thales International” şirkətinin dünyada ilk pilot layihəsi olan Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda Azərbaycanın hava məkanından istifadə, strategiya və inkişaf üzrə səmərəlilik mərkəzinin açılış mərasiminin bu gün keçirildiyini məmnunluqla vurğuladı.

Dövlətimizin başçısı “Thales International” şirkətinin Azərbaycanla əməkdaşlığından məmnunluğunu ifadə edərək şirkətin bu günədək ölkəmizdə həyata keçirdiyi layihələrin önəmini qeyd etdi və bundan sonra da uğurlu əməkdaşlıq aparılacağına ümidvar olduğunu bildirdi. Söhbət zamanı AZAL ilə “Thales International” arasında bu şirkətin məhsullarının istehsalı ilə bağlı Azərbaycanda birgə müəssisənin yaradılması ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

410:1.QXD 11.02.2018 17:29 Page 3

Sumqayıtda 2017-ci ilin sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş hesabat yığıncağı keçirilib

Fevralın 5-də Sumqayıtda 2017-ci ilin sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş hesabat yığıncağı keçirilib. Hesabat yığıncağında Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Zakir Fərəcov , Prezident Administrasiyasının məsul işçisi Vəfadar Bağırov, millət vəkilləri, idarə, müəssisə və təşkilat rəhbərləri, eləcə də şəhər ictimaiyyətinin nümayəndələri iştirak ediblər.

Əvvəlcə ötən ilin sosial-iqtisadi inkişafını, abadlıq-quruculuq işlərini əks etdirən film nümayiş olunub.

Hesabat yığıncağında Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Zakir Fərəcovun ötən ilin yekunlarına dair hesabat məruzəsi dinlənilib. Diqqətə çatdırılıb ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin müəyyənləşdirdiyi inkişaf strategiyasının həyata keçirilməsi nəticəsində 2017-ci il Sumqayıt üçün də uğurlu olub. 2016-cı illə müqayisədə 2017-ci ildə ümumdaxili məhsulun həcmi 30,2 faiz artaraq 1 milyard 533 milyon manatdan çox olmuşdur. Onun bir nəfərə düşən həcmi 4489 manat təşkil etmişdir ki, bu da 2016-cı ilə nisbətən 32,4 faiz çoxdur.

Ötən illə müqayisədə sənaye müəssisələrində məhsul istehsalı 34,0 faiz artaraq 1 milyard 81 milyon manat təşkil etmişdir. Ümumdaxili məhsulun tərkibində qeyri-dövlət sektorunun payı 85,0 faizdən çox olmuşdur.

Vurğulanıb ki, əsas kapitala investisiya qoyuluşu tikinti-quruculuq işlərinin genişlən¬diril¬məsinə, şəhərin tarazlı inkişafına mühüm təsir göstərir. Bütün maliyyə mənbələri hesabına ayrı-ayrı sahələrin inkişafına 410 milyon manat vəsait yönəldilmiş, artım tempi 16,8 faiz təşkil etmişdir. Kapital qoyuluşunun 73,4 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə yönəldilmişdir. 2017-ci ildə tikinti-quraşdırma işlərinin həcmi 12,0 faiz artmışdır.

Şəhər ərazisində fəaliyyət göstərən ticarət və iaşə obyektləri üzrə pəra¬kəndə əmtəə dövriyyəsinin həcmi 933 milyon manat olmuş, əvvəlki ilə nisbətən 31,0 faiz artmışdır.

İqtisadiyyatın başqa sahələrində olduğu kimi əhalinin həyat səviyyəsini xarakterizə edən əsas göstəricilərdən biri olan pullu xidmətin həcmi xeyli çoxalmışdır. Əhali 274 milyon manatlıq pullu xidmətdən istifadə etmiş, ötən illə müqayisədə 34,7 faiz artım əldə olunmuşdur.

Qeyd olunub ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə həyata keçirilən uğurlu sosial-iqtisadi siyasət nəticəsində 2017-ci ildə Sumqayıt şəhərində qarşıya qoyulmuş tapşırıqlar uğurla yerinə yetirilmiş, il ictimai-siyasi hadisələrlə zəngin olmuşdur. Xüsusilə dekabr ayının 15-də ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin Sumqayıt şəhərinə səfəri və səfər çərçivəsində şəhərin sosial-iqtisadi və mədəni inkişafında böyük əhəmiyyəti olan Bayraq Muzeyi və “Yeni Azərbaycan Partiyası”nın Sumqayıt şəhər təşkilatı üçün tikilmiş yeni inzibati binalar, “Kimya Sənaye Parkında” dörd yeni istehsal sahəsinin açılışı və üç müəssisənin təməlinin qoyulması, “Kimyaçı” Mədəniyyət Sarayında, Səməd Vurğun və Koroğlu küçələrində, Lüdviqshafen parkında və “Azərboru” ASC-nin Boruyayma istehsalat sahəsində aparılan yenidənqurma və əsaslı təmir işləri ilə tanışlığı, şəhər ictimaiyyəti ilə keçirilən səmimi görüşü, şəhərin sosial-iqtisadi, mədəni inkişafında xidmətləri olan 40 nəfərin fəxri adlarla, diplom, orden və medallarla təltif edilməsi haqqında imzaladığı sərəncam hər bir sumqayıtlının xatirəsində silinməz iz qoymuşdur. Bu səfər bir daha təsdiqlədi ki, Prezident cənab İlham Əliyev ulu öndər Heydər Əliyevin ənənəsinə sadiq qalaraq şəhərimizin sosial-iqtisadi inkişafını, əhalinin qayğılarının həllini daim diqqət mərkəzində saxlayır.

Bu diqqət və qayğının bariz nümunəsi olaraq son dövrlərdə Sumqayıt şəhərində istismar müddətini ötmüş qəzalı vəziyyətdə olan 305 liftin və 500 yaşayış binasının dam örtüyünün dəyişdirilməsi, şəhərdə abadlıq-quruculuq və avtomobil yollarının əsaslı təmir işlərinin aparılması üçün vəsait ayrılmışdır. Sumqayıt son illər müasir layihələr əsasında yenidən qurulur və regionun gözəl turizm məkanlarından birinə çevrilir. Vaxtilə Sumqayıtda xəyal kimi görünən layihələr bü gün ölkə başçısının həyata keçirdiyi uğurlu iqtisadi siyasət nəticəsində reallaşır. Eyni zamanda, ölkə başçısının şəhərimizə işgüzar səfərləri də olmuşdur. Möhtərəm Prezident aprel ayında “Karbamid” zavodunun tikintisində işlərin gedişi ilə tanış olmuş, avqust ayında Binəqədi-Novxanı-Corat yolunun açılışında iştirak etmişdir. Prezident Administrasiyasının məsul işçisi Vəfadar Bağırov son 14 il ərzində regionların sosial-iqtisadi inkişafı sahəsində görülmüş işlərdən, Azərbaycanın daxili və xarici siyasətdə əldə etdiyi uğurlardan danışıb. Natiq qeyd edib ki, son illərdə ölkəmizin hər yerində olduğu kimi, Sumqayıt şəhəri də yeni inkişaf mərhələsini yaşayır. Regionların sosial-iqtisadi inkişafına böyük diqqət yetirən dövlət başçısının hərtərəfli qayğısı sayəsində şəhərdə əsaslı və kompleks yenidənqurma işləri görülüb. Daha sonra məruzə ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparılıb, çıxışlar dinlənilib. Çıxışlarda 2017-ci ildə görülən işlər təhlil edilib, uğurlarla yanaşı, problemlər də sadalanıb, onların həlli ilə bağlı təkliflər irəli sürülüb.

Sonda yığıncaq iştirakçıları adından Prezident İlham Əliyevə müraciət qəbul olunub.

Dini radikalizm, narkomaniya və erkən nigah mövzusunda tədbir keçirildi

Ağcabədi rayonunun Taxta Körpü qəsəbəsində rayonun Şamkənd kənd uşaq musiqi məktəbində Laçın Rayon İcra Hakimiyyətinin və Rayon Polis Şöbəsinin birgə təşkilatçılığı ilə dini radikalizm, narkomaniya və erkən nigahın doğurduğu fəsadlar mövzusunda tədbir keçirilmişdir. Qəsəbə ərazisində fəaliyyət göstərən rayonun Taxta Körpü qəsəbə tam orta məktəbinin müəlimlərinin və yuxarı sinif şagirdlərinin iştirak etdiyi tədbiri giriş sözü ilə açan Rayon Polis Şöbəsinin rəisi Adil Əsədov Ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən əsası qoyulan dövlət təhlükəsizliyi siyasətinin bu gün də məhz ölkə Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini bildirmişdir. Natiq eyni zamanda bildirmişdir ki, dövlətimizin inkişaını istəməyən xarici qüvvələr tərəfindən ölkədə gənclər arasında radikal dini cərəyanların yayılması hallarına cəhd olunur və dövlətimiz tərəfindən belə işlərin qarşısı istənilən halda alınır. Lakin təəssüflər olsun ki, təhsildən kənarda qalan gənclərimizdən bəziləri belə təbliğatın təsiri altına düşür və nəticədə başqa torpaqlar uğrunda mahiyyəti bilinməyən savaşların qurbanına çevrilirlər. Dövlətimizin bütün ümumtəhsil müəssisələrində yüksək səviyyədə təhsil almaq üçün yaratdığı şəraitdən danışan natiq, təhsildən kənarda qalmağın gənclər arasında acı nəticələrə-narkomaniya və erkən nigah kimi problemlərə də səbəb olduğunu bildirmişdir. Narkomaniya və erkən nigahın doğurduğu fəsadlardan danışan Rayon Polis Şöbəsinin rəisi Adil Əsədov narkotiklərin insan orqanizminə, sağlamlığa vurduğu zərərlərdən, ümumilikdə cəmiyyətdə törətdiyi sosial bəlalardan danışaraq, məktəbliləri, gəncləri və bütün tədbir iştirakçılarını narkomaniyaya qarşı mübarizədə fəal olmağa çağırmış, məktəblilərə öz tövsiyyələrini vermiş, yaxşı təhsil almağı arzulamışdır.

Diskusiya şəraitində keçən tədbirdə məktəbliləri maraqlandıran suallara cavab verilmiş və tədbirin sonunda narkomaniyanın acı nəticələrini özündə əks etdirən videoçarx nümayiş olunmuşdur.

Yaponiya hökumətinin dəstəyi ilə Tərtərdə məktəb binası təmir ediləcək

Yaponiya hökumətinin “Ot kökləri və insan təhlükəsizliyi qrant yardımı” proqramı çərçivəsində Tərtər rayonunun Qaradağlı kənd tam orta məktəbinin binası təmir ediləcək. Fevralın 8-də Tərtər rayon Gənclər Mərkəzində “Tərtər rayonunun Qaradağlı kəndində orta məktəbin təmiri” layihəsi üzrə qrant müqaviləsinin imzalanması mərasimi keçirilib.

Mərasimdə çıxış edən Yaponiyanın Azərbaycandakı səfiri Teruyuki Katori ölkəsinin Azərbaycanda reallaşdırdığı layihələr barədə məlumat verib. Bildirib ki, “Ot kökləri və insan təhlükəsizliyi qrant yardımı” proqramı çərçivəsində indiyədək Azərbaycanın bölgələrində səhiyyə, sosial müdafiə, yoxsulluğun azaldılması, gəlirlərin yüksəldilməsi, infrastrukturla bağlı ümumi dəyəri 19 milyon 132 min 243 ABŞ dolları olan 224 layihə üzrə qrant müqaviləsi imzalanıb. Yaponiya hökuməti indiyədək Tərtər rayonunda 2 layihə həyata keçirib və bu, artıq 3-cü layihədir. Layihənin əsas məqsədi Tərtər rayonunun Qaradağlı kəndində orta məktəbin bir hissəsini təmir etməklə, kənddə təhsilin keyfiyyətini yaxşılaşdırmaqdır. Layihənin ümumi məbləği 90 min 909 ABŞ dollarıdır.

Tədbirdə çıxış edən Tərtər Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Abbas Cavadov və ictimai-siyasi və humanitar məsələlər şöbəsinin müdir müavini Elvin Umudov rayon haqqında məlumat verib, həyata keçirilən layihələrə görə Yaponiya hökumətinə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Sonra səfir Teruyuki Katori və “Üçüncü Sektor” İctimai Birliyinin sədri Tamaşa Quliyeva layihə üzrə qrant müqaviləsini imzalayıblar.

Samux rayon Əhmədbəyli kənd tam orta məktəbdə "Dəyirmi masa" keçirilib

Samux rayon Əhmədbəyli kənd tam orta məktəbdə rayon ümumi təhsil məktəblərində çalışan bir sıra müəllimlərin iştirakı ilə Samux Rayon Təhsil Şöbəsinin metodistləri tərəfindən “Dəyirmi masa” keçrilib.

Tədbirin keçirilməsində məqsəd qabaqcıl pedaqoji təcrübə nümunələrinin təbliği sahəsində maarifləndirmə işlərinin gücləndirilməsi olub.

İlk olaraq Əhmədbəyli kənd orta məktəbin direktoru Etibar Abbasova “Dəyirmi masa”nı açıq elan edib və rəhbərlik etdiyi məktəbdə “Təhsildə keyfiyyət ili” ilə bağlı görülən tədbirlər haqqında qısa məlumat verib.

Daha sonra Samux Rayon Təhsil Şöbəsinin metodisti Rəna Əsgərova çıxış edərək “Dəyirmi masa”nın gündəliyində duran mələlır haqqında məlumat verib. Həmçinin “Təlim-tərbiyə prosesinin yeni fənn proqramlarının (kurikulum) tələbləri əsasında qurulması” movzusunda Lək kənd tam orta məktəbin müəllimi Könülün Cavadova və “Təhsilin keyfiyyətinin idarə olunmasında yeni qiymətləndirmə mexanizmlərinin yaradılması” mövzusunda Yuxarı Ağasıbəyli kənd tam orta məktəbin müəllimi Umani Əfqanənin məruzələri dinlənilib. Qeyd edilən mövzular ətrafında “Dəyirmi masa”nın iştirakçıları tərəfindən ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb.

410:1.QXD 11.02.2018 17:29 Page 4

Kürd deputatın mandatı ləğv edildi

Şırnak vilayətindən Türkiyə parlamentinə deputat seçilən HDP-çi Fərhad Encünün mandatı yekun

məhkəmə qərarı səbəbindən ləğv edilib. Axar.az xəbər verir ki, bu barədə TBMM-də keçirilən səsvermədə məlumat verilib. Sabiq deputat terror qruplaşmasının təbliğatını aparmaqda təqsirli bilinirdi və o, ötən ilin iyunun 9-da 4 il 7 ay müddətinə azadlıqdan məhrum edilmişdi. ***Axar.az***

Türkiyədəki HDP partiyasında yeni isim

Türkiyədəki kürdyönümlü Xalqların Demorkatik Partiyası (HDP) sədrinin adı açıqlanıb.

Teleqraf.com xarici mediaya istinadla xəbər verir ki, qərara əsasən, partiyanın sabiq rəhbəri Səlahəddin Dəmirdaşı onun iqtisadi məsələlər üzrə müavini Sezai Təməlli əvəz edəcək.

Beləliklə, HDP konfransına 3 gün qalmış Təməlli partiya sədri seçilib. ***Teleqraf.com***

Suriya BMT-yə müraciət edib

Suriya Xarici İşlər Nazirliyi Birləşmiş Millətlər Təşkilatının baş katibinə və Təhlükəsizlik Şurasının sədrinə ayrı-ayrılıqda ünvanladığı məktublarda sionist rejimin Dəməşqin ətraf ərazilərinə qarşı hava hücumlarına etiraz edib. Sionist rejim dünən səhər çağı paytaxt Dəməşqin şimal qərbində yerləşən Cəmriya bölgəsində Suriyanın

elmi tədqiqat mərkəzini raketlə hədəfə alıb.

Mehr xəbər agentliyinin verdiyi məlumata görə, Suriya XİN-i bu iki məktubda bildirib ki, sionist rejimin təcavüzləri, bu rejimin silahlı terrorçulara dəstək siyasəti və təhlükəli düşmənçilik hərəkətləri istiqamətində baş tutaraq, Suriya böhranının uzaldılması, terrorçuların dağıdılmış əhval-ruhiyyəsini qaldırmaq məqsədi güdür.

Məktublarda deyilir ki, sionist rejimin terrorçularla daima ahəngdar hərəkətini nəzərə alaraq artıq bu qeyri-qanuni rejimin beynəlxalq sülh və stabilliyə qarşı təhdid olduğu, İŞİD və Cəbhətün-nüsrədən daha təhlükəli olduğu faktına şübhə qalmır. Suriya XİN-i sionist rejimə bu kimi təcavüzkar hərəkətlərinin nəticələri barədə xəbərdarlıq edərək Təhlükəsizlik Şurasından bu təcavüzləri pisləməsi və bu rejimin cəzalandırılması üçün təcili tədbirlər görməsi istənilir. ***azeri.sahartv.ir***

Kərkük nefti uğrunda yenidən savaş başladı

İraq ordusu İran sərhədi yaxınlığındakı bölgəyə nəzarət etmək üçün hərbi əməliyyata başlayıb. Sputnik Türkiyə xəbər verir ki, İraq ordusundan verilən rəsmi açıqlamaya görə, həmin bölgədən Kərkükdəki xam neftin İrana ötürülməsi üçün istifadə ediləcək.

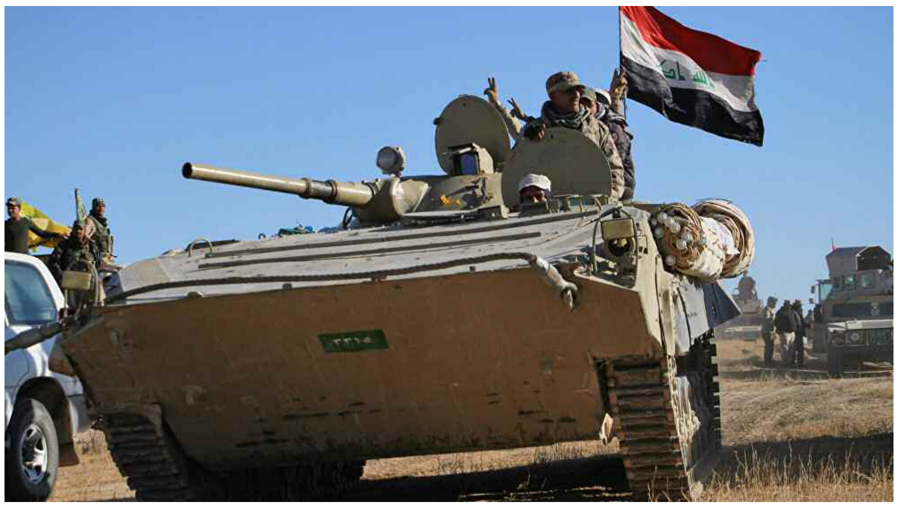

İraq ordusu İraq neftinin nəql ediləcəyi İranla sərhəddəki bölgəyə nəzarəti təmin etmək üçün hərbi əməliyyata başlandığını elan edib. Ordu dağlıq bölgədə iki silahlı şəbəkənin aktiv fəaliyyət göstərməsindən narahat olduğunu bildirib.

Rəsmi Bağdad ötən ilin dekabrında Kərkükdəki xam neftin yük maşınları ilə İranın Kirmanşah bölgəsindəki neft emalı müəssisələrinə daşınacağını bəyan etmişdi. İraqla İran arasında ötən ilin 10 dekabrında əldə olunan razılığa görə, gündəlik neft ixracı 30.000 barel, gələcəkdə isə 60.000 barel olacaq.

İraqın şimalındakı Kürd Muxtariyyətinə bağlı olmayan Kərkükdəki neft və təbii qaz yataqları bir müddət əvvəl Peşmərgənin (İraq Kürdüstanındakı hərbi kürd birləşmələri) nəzarətində idi. Ancaq 2017-ci ilin oktyabrında İraq qüvvələrinin keçirdiyi əməliyyat nəticəsində Şimal Neft Şirkətinə aid neft bölgələrinə nəzarət yenidən Bağdadın əlinə keçib.

Neftin yük maşınları ilə daşınmasına hələ ötən həftə başlanmalı idi. Ancaq İraqın neft sahəsi üzrə rəsmiləri gecikmənin texniki səbəblərdən baş verdiyi barədə məlumat paylaşmışdı. ***sputnik.az***

İran Türkiyənin Suriyadakı əməliyyatlarının dərinləşməsindən niyə narahat olmağa başlayıb...

İran Xarici İşlər Nazirliyinin sözçüsü Türkiyənin Suriyadakı əməliyyatını yenidən nəzərdən keçirməli olduğunu bildirib. “Hazırda Türkiyənin Suriyada həyata keçirdiyi əməliyyat əsla uyğun deyil və bu prosesin davam etməsi terrorun yenidən regiona qayıtmasına yol aça bilər”. Bunu həftəlik mətbuat konfransı zamanı Türkiyənin Suriyada keçirdiyi əməliyyata toxunan İran Xarici İşlər Nazirliyinin sözçüsü Bəhram Qasimi deyib. Kürdlərin Suriyada yenidən hərəkətə keçdiyinə dair bəzi məlumatlar aldıqlarını açıqlayan Xarici İşlər Nazirliyinin sözçüsü Türkiyəni əməliyyatı dayandırmağa çağırıb: “Türkiyə Suriyada apardığı əməliyyatı yenidən nəzərdən keçirib Astana prosesinə geri dönüş etməlidir”.

İran Türkiyənin Afrindəki əməliyyatlarından niyə belə narahatdır?

Ekspert Elşən Həsənov qəzetimizə açıqlamasında bildirdi ki, İranın özü də kürd İranda yaşayan kürdlzrin hədəfində olan ölkədir: “Bilirsiniz ki, kürdlər İranın, Türkiyənin, İraqın və Suriyanın tərkibində kompakt şəkildə

yaşayırlar. Belə olduğu təqdirdə, Türkiyənin, İraqın və Suriyanın yaşadığı problem İranda da təkrarlana bilər. Kürdlərlə İranın münasibətlərində düşmənçilik olsa da, onların arasında danışıqlar da gedir. İran rəsmən bəyan etdi ki, Ərbillə, yəni İraq Kürdüstanı ilə Bağdad arasında vasitəçilik edə bilər. Əlbəttə, belə olduqda Türkiyənin kürdlərlə müharibə aparması, əlbəttə, İranın maraqlarına uyğun deyil. Çünki İrana ağır gəlir ki, Türkiyə Suriyanın daxilində hərbi iştirakını artırır. İranın fikrincə, Suriyanın daxilində yalnız Rusiya və özünün iştirakı ola bilər. Kürdlər dörd dövlətin hesabına ölkə yaratmaq istəyirlər. İran da bu siyahıdadır. Lakin İranı narahat edən məsələ Türkiyənin bu əməliyyatlarla Şərqdə və Suriyada daha da güclənə bilməsidir. Əlbəttə, bu da Bəşər Əsəd siyasəti ilə sıx münasibətdə olan İranın mövqeyinə uyğun deyil. Ancaq bu gərginliyin Türkiyə ilə İran arasında müharibəyə səbəb olma ehtimalı çox aşağıdır. Çünki Türkiyə NATO dövlətidir. NATO nizamnaməsinə görə, dövlətlərdən biri müharibəyə başladığı təqdirdə digərlərinin də onun yanında olma öhdəliyi var. Düzdür, regionda çox mürəkkəb vəziyyət yaranıb. Türkiyənin atdığı addımlar onu gözləyəcək faciədən xilas edə bilər. Suriya-Türkiyə sərhədində otuz minlik terrorçuların iştirakı ilə qoşun yaradılması ideyası olmasaydı, təbii ki, Afrin əməliyyatı da olmayacaqdı. Afrin əməliyyatının başlanmasının bütün məsuliyyəti Türkiyənin deyil, PYD və PKK-nı silahlandıran və onları maliyyələşdirən qüvvələrin üzərindədir”. ***baki-xeber.com***

Türkiyə ordusunun hücumlarında yüzlərlə suriyalı həlak olub və yaralanıb

Suriya rəsmi informasiya agentliyi bildirib: Türkiyənin Suriyanın şimalında kürd sakinli bölgələrə hücumlarında 500 suriyalı həlak olub və ya yaralanıb. SANA-nın məlumatına görə, Türkiyə ordusunun Suriyanın şimalında kürdsakinli bölgələrə hücumunun ilk günündən bəri 142 nəfər ölüb, 358 nəfər yaralanıb.

Məlumata görə, Türkiyənin Afrin bölgəsinə hücumunda həlak olanların hamısı sivillər olub.

Bu mənbə əlavə edib: Türkiyə ordusunun Afrinin ətraf bölgələrinə hücumlarında da Qırmızı Aypara Cəmiyyətinin bir mərkəzi minaatanın mərmisinə tuş gəlib. Nəticədə bu mərkəzə çoxlu xəsarətlər dəyib. Türkiyə 20 yanvardan ABŞ-ın Türkiyənin cənub sərhədləri yaxınlığında 30 min kürd qüvvələrindən ibarət xüsusi qüvvələrinə çalışmasına reaksiya olaraq bu bölgələrə irimiqyaslı hücumlara başlayıb. ***azeri.sahartv.ir***

Əl-İbadi: Kürdlərin tələblərinə hörmətlə yanaşırıq

İraq baş naziri bəzi şəxslərin İraq Kürdüstanı ilə Bağdad arasında böhranın həll olunmamasını istədiyini bildirərək kürdlərin tələblərinə hörmətlə yanaşdığını deyib.

Mehr İnformasiya Agentliyinin məlumatına görə, İraq baş naziri Heydər əl-İbadi əl-Youm əl-Sabe ilə müsahibədə kürdlərin bəzi problemini tarixi adlandırıb və əlavə edib: İqtidara gələn bütün hökumətlər bu problemlə qarşılaşmışdır.

Əl-İbadi həmçinin deyib: Etnos məsələsi, neftlə əlaqədar böhran, Kürdüstan muxtariyyətində işçilərin maaşlarının ödənilməməsi problemi vardır. Biz bu problemlərin həllinə çalışırıq.

Əl-İbadi bildirib: Hökumət Kürdüstan muxtariyyətində şəffaflığın olmamasına etiraz edib və məsələlərin idarə olunmasının formasına qarşıdır. Çünki bu məsələ partiya şəklində həyata keçirilir və İraq parlamenti və hökuməti siyasi bölgüyə əsasən son illər ərzində önəmli məsulliyyətləri yerinə yetirmişdir. İraq baş naziri Kürdüstan muxtariyyətinin yeri idarə rəhbəri Neçirvan Barzani ilə Davosdakı son görüşü haqda da deyib: Bu

görüşdə bir yol xəritəsini əldə etdik və düzgün şəkildə icra olunacağına ümid edirəm. ***azeri.sahartv.ir***

410:1.QXD 11.02.2018 17:29 Page 5

Belə qardaşlıqmı olur, Türkiyə?!

Azərbaycan Türkiyənin əleyhinə heç bir yanlışlığa imkan verməyib

Tofiq Abbas

Son günlər qardaş Türkiyə vətəndaşlarının erməni işğalı altında olan Azərbaycan ərazilərinə qanunsuz səfər edib, Bakının etirazlarına məhəl qoymadan, Dağlıq Qarabağda ermənilərin arzu və istəklərini əks etdirən bəyanatlar verməkdən çəkinməyən, orada mətbuat konfransı keçirib, Dağlıq Qarabağı "Artsax" adlandıran, hətta utanıb-çəkinmədən, həyasızcasına qondarma "erməni soyqırımı"nın Ankara tərəfindən rəsmən tanınmasının "vacib" olduğunu səsləndirən Türkiyə vətəndaşlarının xəyanətkarlığına susan Türkiyə iqtidarını başa düşmək çox çətindir.

Bu həyasız insanlar beynəlxalq hüququn prinsiplərini və normalarını kobud şəkildə pozmaları Azərbaycan Konstitusiyasına görə ağır cinayət sayılırlar, ən əsası isə, iki qardaş ölkənin - Azərbaycanla Türkiyə dövlətləri arasındakı yüksək dostluq və qardaşlıq münasibətlərinə ləkə sala n, qəbul edilməsi mümkün olmayan iyrənc hərəkətlərə yol veriblər.

Ən xoşagəlməz hal odur ki, Qarabağa səfər edən Türkiyə vətəndaşları Ufuk Uras, Səid Çətinoğlu, Əli Bayramoğlu və Erol Qatırçıoğlu heç nədən və heç kimdən çəkinmədən, hal-hazırda Türkiyənin televiziyalarına, qəzet və saytlarına qanunsuz səfərləri və səfər təəssüratları haqqında geniş müsahibələr verirlər, hətta televiziyalarda açıq şəkildə Qarabağ ermənilərinin qonaqpərvərliyindən, hazırkı yaxşı vəziyyətlərindən həvəslə söz açırlar.

Türkiyə vətəndaşlarının qanunsuz səfərdən geri döndükdən sonar ölkə mediasına "Artsax" barədə belə həvəslə və rahatlıqla danışmaları ilk növbədə, Türkiyə iqtidarının məsələyə loyal münasibət bəsləməsinin nəticəsidir. Hakim dairələr bu adamların Qarabağda ermənilərin xeyirinə etdikləri qanunsuz hərəkətlərin Azərbaycanla Türkiyə qardaşlığına böyük zərbə olduğunu nədənsə, ciddiyə almırlar, iki ölkə arasındakı əlaqələrin önəmini vurğulayan Bakının narahatçılığına biganəlik nümayiş etdirirlər. ""Qərb Ermənilərinin Milli Konqresinin Milli Şurası"nın təsisçisi Araqat Ahonyanın təşəbbüsü ilə Xankəndidə qarabağlı separatçılarla Türkiyədən gələn siyasətçilər və mədəniyyət xadimlərinin görüşü olub. Görüşdən sonra mətbuat konfrası keçirilib". Erməni mediasında yayılan xəbərdə belə deyilir. Səfəri Ermənistandakı "Veradarts" ("Qayıdış") fondu təşkil edib.

İşğal altında olan, separatçı rejimin idarə etdiyi Xankəndidəki mətbuat konfransında Türkiyə Yaşıllar və Gələcək Partiyasının (Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi) yetkilisi, "Ankara Düşüncə Platforması" qeyri-hökumət təşkilatının rəhbəri, sabiq millət vəkili Ufuk Urasın başçılıq etdiyi, Türkiyədən Xankəndinə gələn nümayəndə heyəti də olub. Türkiyədən Ermənistana yollanan, oradan da Dağlıq Qarabağa keçən nümayəndə heyətinə isə U. Uras, yazıçı Əli Bayramoğlu, yazıçı və teleaparıcı Erol Katırçıoğlu, yazıçı Səid Çətinoğlu daxildilər.

"Xankəndidə bizi çox mehriban qarşıladılar. Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həll olunmasını istəyirik"- deyən U. Uras qondarma "erməni soyqırımı"nın da Türkiyə tərəfindən rəsmən tanınmasını arzuladığını söyləyib. Dağlıq Qarabağa yollandığı üçün Azərbaycan XİN-in "qara siyahı"sına düşməkdən çəkinib-çəkinməməsi barədə erməni jurnalistin sualını cavablayan U. Uras belə deyib: "Bizdə bir məsəl var: "İslanmışın yağışdan qorxusu olmaz". Xankəndiyə səfərimizin hansı siyasi sonluqlarının olacağını bilmirəm. Sadəcə, demək istəyirəm ki, rəsmi Bakının mövqeləri ilə bağlı etirazlar mövcuddur və bunu da Bakının diqqətinə çatdırmaq istəyirik. Biz sülh arzulayırıq, Xankəndiyə də buna görə gəldik". U. Urasın dediyinə görə, arvadı Zeynep Uras İstanbulda "Ermənilərdən üzr istəyirik!"- sloqanlı aksiya keçirdiyi üçün işdən qovulub. Yazıçı və siyasi fəal Səid Çətinoğlu isə bildirib ki: "Mən ermənilərə, Pont yunanlarına və assuriyalara qarşı illər boyu soyqırım tətbiq edildiyi yerdən gəlmişəm. Soyqırım problematikası üzrə mütəxəssisəm. Belə nəticəyə gəlmişəm ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi və soyqırım arasında oxşarlıqlar, əlaqələr var".

S. Çətinoğlunun fikrincə, bir zamanlar Osmanlı Türkiyəsinin müttəfiqi olan Almaniya və Avstriya qondarma "erməni soyqırımı"nı tanıdığından Türkiyə də bunu etməlidir. "Düşünürəm ki, Türkiyə-Ermənistan sərhədi qeyd-şərtsiz açılmalıdır. Çünki Türkiyədə cəmiyyətin əksər hissəsi bunu istəyir", - S.Çətinoğlu belə deyib. Diqqət yetirin - Türkiyə vətəndaşları olan bir qrup yazar və jurnalist beynəlxalq hüquq normalarını pozaraq, Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqlarına qanunsuz səfər edir, separatçı rejimin rəhbərliyi ilə görüşür, Xocalı soyqırımının baş cəlladı Serj Sarkisyanla bir araya gəlir və ölkələrinə qayıtdıqdan sonra isə ölkə mediasında erməni qonaqpərvərliyi haqqında ağızdolusu danışmağa başlayırlar. Bu hərəkətlə onlar açıq-aşkar ermənilərin təbliğatını aparırlar. Ən acınacaqlısı isə budur ki, bütün bunları Türkiyə hökuməti sanki görmür. Xarici İşlər Nazirliyinin sözçüsü, Ədliyyə Nazirliyinin mətbuat müşaviri, yaxud səfir səviyyəsində verilmiş yumşaq bir bəyanatla kifayətlənir.

İlk növbədə anlamaq lazımdır ki, həmin şəxslər erməni işğalında olan Azərbaycan ərazisinə qanunsuz səfər ediblər. Onlar başqa bir yad dövlətin yox, məhz qardaş Türkiyənin vətəndaşları olduqlarından, məsələnin sırf siyasi və qanuni aspektləri ilə yanaşı, həm də bir mənəvi yükü də var. Açığı, bu olaya Ankaranın belə biganə münasibəti bizi ermənipərəst yazarların xəyanətindən daha çox incidir. Türkiyə hökumətinin bu fakta hüquqi qiymət verməməsi, müvafiq addımları atmaması, gələcəkdə də belə halların təkrarlanmasına şərait yaratmırmı?! Əgər məsələyə qarşı hökumət sərt tədbirlər görsəydi, təbbi olaraq, Türkiyə ictimaiyyətində də həmin xəyanətkar şəxslərə qarşı ciddi ictimai qınaq formalaşardı.

Bizi qardaş Türkiyədən incik salan başqa bir hadisənin də oktyabrın 11-də baş verməsi lap gözlənilməz oldu! Avropa Şurası Parlament Assambleyasında Azərbaycanla bağlı aparılan müzakirələrdə Türkiyə Böyük Millət Məclisinin CHP partiyasından olan deputatları - Dəniz Baykalın, Gülsün Bilgəhanın, İlhan Kəsicinin, Azərbaycanın öhdəliklərinə dair həmməruzəçilər Stefan Şennax və Sezar Florin Predanın hazırladıqları "Azərbaycanda demokratik təsisatların vəziyyəti" adlı tənqidi hesabat üzrə Qətnamənin lehinə səs verdilər.

Azərbaycana qarşı qərəzli münasibətin, eyni zamanda erməni lobbisinin və anti-türk, anti-islam dairələrin sistematik fəaliyyətinin əyani təzahürü olan məlum qətnamənin Türkiyəli millət vəkilləri tərəfindən dəstəklənməsi, heç bir izahı olmayan bir hadisə kimi Azərbaycan xalqının yaddaşına yazıldı. Təbii, Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri hər zaman iqtidarla-müxalifət münasibətərindən, onların arasındakı siyasi çəkişmələrdən daha üstün olub. Lakin Ankara unutmamalıdır ki, beynəlxalq, regional və milli məsələlərdə Azərbaycan həmişə Türkiyəyə birmənalı, çox böyük dəstək verib. Bunun aydın görünən nümunələrini yaxın keçmişə nəzər salanda da görmək olur. Bütün bunların müqabilində eyni həssaslığı Türkiyədən gözləmək Azərbaycan xalqının və ictimaiyyətinin mənəvi haqqıdır. Burada isə əsas gözləntilər, məhz Türkiyə hökumətindəndir. Məhz Türkiyə rəhbərliyi iki ölkə arasında olan qardaşlıq bağlarını zədələyə biləcək, münasibətlərə kölgə salacaq halların qarşısını vaxtında və sərt şəkildə almalıdır ki, gələcəkdə kimsə bu cür hərəkət etməyə cəsarət etməsiin. Türkiyə vətəndaşı olan insanların bu cür cinayətkar səfərini normal hal kimi başa düşmək çox çətindir. Çünki bu səfəri edənlər bizim üçün dost, qardaş olan Türkiyənin vətəndaşlarıdır.

Qondarma rejimə səfər, əslində Azərbaycan dövlətinin işğal edilmiş torpaqlarımıza qeyri-qanuni səfər edilməməsi ilə bağlı tələblərinə məhəl qoyulmaması deməkdir. Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğu həmin şəxslərlə bağlı cinayət işi açıb və Türkiyənin müvafiq qurumlarına bu haqda məlumat verilib. Lakin təəssüf ki, indiyə qədər Türkiyənin müvafiq qurumları tərəfindən bu istiqamətdə heç bir adekvat addım atılmayıb. Bu isə həmin insanları antiazərbaycan və antitürkiyə təbliğatlarını daha da genişləndirməyə imkan yaradır. Onların mütəmadi olaraq Türkiyə kanallarında çıxış etmələri, müsahibələrinə geniş yer ayrılması, bu qənaətə gəlməyə əsas verir ki, Türkiyənin özündə bu cür insanların səfərlərini təşkil edən, Azərbaycan-Türkiyə dostluq, qardaşlıq münasibətlərinə zərbə vurmaq istəyən müəyyən qüvvələr var. Həmin qüvvələrin cəzalandırılmasına ehtiyac var, amma təəssüf ki, biz bunun şahidi olmuruq. Azərbaycan ictimaiyyəti baş vermiş bu hadisədən son dərəcə narahatdır.

Azərbaycan ictimaiyyəti gözləyir ki, bu məsələlərlə bağlı Türkiyə tədbirlər görsün. Çünki o qüvvələr bilirlər ki, belə addımların atılması, Azərbaycanda ciddi reaksiyaya səbəb ola və bu da nəticədə Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinə xələl gətirə bilər. Onlar da, məhz bunu istəyirlər. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev, Azərbaycan xalqı hər zaman, ən çətin anlarda Türkiyənin yanında olub. Dövlətimizin başçısı Azərbaycanla yanaşı, Türkiyənin də maraqlarını qoruyub, dost və qardaş ölkənin əleyhinə səsləndirilən iddialara tutarlı cavablar verib. Azərbaycanın rəsmi şəxsləri, tanınmış ictimai-siyasi xadimləri, vətəndaş cəmiyyəti institutlarının nümayəndələri heç vaxt Azərbaycanın və Türkiyənin maraqları arasında fərq qoymayıblar. Türkiyədə 15 iyul dövlət çevrilişinə cəhd zamanı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev dərhal və qətiyyətlə öz mövqeyini ifadə etdi, Türkiyə dövlətinin, Türkiyə xalqının yanında olduğunu bildirdi, Türkiyənin legitim hakimiyyətini - Ərdoğan hakimiyyətini müdafiə etdiyini bildirdi...

İndi isə Azərbaycan üçün çox ciddi məsələ - Türkiyə vətəndaşlarının Qarabağa qanunsuz səfəri ilə bağlı Türkiyə hökumətinin susması, məsələyə yalnız Azərbaycandakı səfirlik və XİN səviyyəsində yumşaq bəyanatlar verməklə, problemin həll olunduğunu düşünməsi çox böyük yanlışdır. Azərbaycan dövləti və xalqı bu hadisə ilə bağlı Türkiyə hökumətindən daha ciddi tədbirlərin görülməsini gözləyir. *paralel.az*

Qubad Talibani kürd qrupları birliyə dəvət etdi

İraq Kürdüstanı muxtariyyətinin yerli idarəsi rəhbərinin müavini kürd qruplardan kürdlərin mənafeyini qorumaq üçün birliyi qorumalarını istəyib.

İSNA-nın Sümeriyyə Newsa istinadla verdiyi məlumata görə, Kürdüstan muxtariyyəti baş nazirinin müavini və İraqın mərhum prezidenti Calal Talibaninin oğlu Qubad Talibani parlament və vilayət şuraları seçkilərində iştirak etmək üçün koalisiyanın təşkil olunmasında kürd partiyaların məğlubiyyətə uğraması ardınca, bir bəyanatda kürd qurpları mənafelərini qorumaq üçün birləşməyə çağırıb.

Talibani bu bəyanatda xüsusilə Kürdüstan muxtariyyətindən kənar kürd bölgələrdə "kürd xalqının ali mənafeyi"nin qorunmasını bildirib və deyib: Həlledici məsələlərdə birlik və həmrəylik zəruridir.

İraq parlament seçkiləri 12 may 2018 tarixində keçiriləcək. *azeri.sahartv.ir*

Kürdlər Afrində etiraz aksiyası keçirib

Suriyanın şimalında yerləşən Afrin şəhərindəki kürdlər etiraz aksiyası keçirib. FaktXəbər-in "SANA"ya istinadən verdiyi

məlumata görə, minlərlə kürd Türkiyənin "Zeytun budağı" əməliyyatını dayandırmağa çağırıblar. Nümayişçilər Afrində keçirilən əməliyyatda sivil vətəndaşların öldürüldüyünü iddia ediblər. Onlar bu günə kimi 500 vətəndaşın qurbana çevrildiyini bildiriblər.

Qeyd edək ki, aksiyada narazı kütlə terrorbaşı Abdullah Öcalanın da şəkillərini qaldırıblar. *faktxeber.com*

Suriya kürdləri: Türkiyə Afrində qadağan olunmuş silahlardan istifadə edir

Suriya Kürdləri Demokratik Birliyi PYD qüvvələri bildiriblər: Türkiyə Afrin əməliyyatında qadağan olunmuş silahlardan istifadə edir.

Suriya Kürdləri Demokratik Birliyi PYD qüvvələrinin ictimai əlaqələr şöbəsinin məsulu Ridor Xəlil deyib: Türkiyə Afrinə hücumda qadağan edilmiş Napalm və kasset bombalardan istifadə edir. Ridor Xəlil əlavə edib: Afrində Türkiyənin qadağan olunmuş silahlardan istifadə etməsi haqda sənədləri toplamaq üçün səylər davam edəcək. Türkiyə Suriyanın şimalında Afrin şəhərində Zeytun Budağı əməliyyatını 20 yanvarda başlayıb. Rəsmi Ankara PKK, PYD, YPG və İŞİD terror qruplaşmalarının məhvini bu əməliyyatın məqsədi adlandırır. Suriya hökuməti Türkiyənin Afrin şəhərində hərbi əməliyyatını Suriyanın ərazi bütövlüyünün pozulması adlandırıb və onu qınayıb. *azeri.sahartv.ir*

410:1.QXD 11.02.2018 17:29 Page 6

Kürdlər və Kürdüstan

Kürdlərin coğrafiyası və yerləşməsi

Əvvəli ötən sayımızda

1877-78-ci illər müharibəsi qurtarmağa macal tapmamış, türk nüfuzunun laxlaması nəticəsində yeni Həkari, Bahdinan2 və Botan kürdləri üsyana başladılar.

1) Assuriyada maraqlı qazıntıları ilə məşhur olan yerli sakin. Bax. Turaev. İstorii Drev. Vostoka, 1913, 1, 37.

2) Başqa sözlə Amadiya

Üsyanın başında yenə həmin ailənin nümayəndələri, yəni Bədirxanın oğlanları dururdu. Onlardan biri Türk Ali Qərargahının polkovniki idi. Onların məqsədi keçmiş müstəqilliyi qaytarmaq idi. Soranda yenə türk dəstəsi qırıldı, ancaq sonra üsynın başçıları tutuldu və üsyan söndü.

1880-ci il hərəkatı bir qədər xüsusi xarakterə malikdir. Üsyanı qaldıran 1878-ci il müharibəsində türklərə əməli kömək göstərmiş ruhani hakimiyyətinin nümayəndəsi, Kürdüstanda çox sayılan Şeyx Übeydulla idi. Məqsəd yenə də kürdlərin müstəqilliyi məsələsi idi. Lakin onun həyata keçirilməsinə İran ərazisində başlanmalı idi. Kürdlər böyük qüvvə ilə Urmiyanı mühasirə etdilər, Urmiya gölünü şərqdən ötüb keçdilər, Binabı tutdular və Təbrizə doğru istiqamət götürdülər. Burada əsl çaxnaşma baş verdi, küçələrdə xüsusi darvaza və alaqapılar1 tikildi. Bizim konsulluq arxivi köçürməyə hazırlaşdı. Ancaq Urmiyanın azadlığı üçün makulular hərəkətə gəldilər, bizim sərhəddə general Alxazovun komandası altında xüsusi Naxçıvan dəstəsi bir yerə toplandı. Farslar Marağa altında müqavimət göstərdilər. Nəhayət, kürdləri geri oturtdular. Müəyyən bir ideya ilə başlanan bu hərəkat adi bir soyğunçuluğa çevrildi. Mən olduğum yerlərdə eşidirdim ki, nəhayət, kürdlər özləri yenə qarətlərini daşıma vasitələri tapmadıqları üçün geri çəkildilər. O zaman «Qolos» qəzetinin xüsusi müxbiri kimi Azərbaycana gedən Q.Arakelyan bu günlərdə2 yazırdı ki, Ubeydullanın hücumundan ermənilər əziyyət çəkməyiblər, ancaq külli miqdarda şiələr, farslar məhv olub və qarət olunublar. İran ciddi etiraz etdi. Şeyx Ubeydulla Konstantinopola göndərildi.

1) Başqa sözlə, özünəməxsus barrikada.

2) İzv. Kav. Otd. İ.R.Q., XVII, 1904, «Kurdı v Persii»

Yenidən Qafqaz yolu ilə Azərbaycana qaçdı, yenə tutuldu, Məkkəyə sürgün olundu. Oradan isə Türkiyə inqilabından sonra, ancaq onun kiçik oğlu, indi türk senatoru1 olan Şeyx Əbdül Qadir qayıtdı.

Keçən əsrin kədərli 90-cı illərində türklər erməni milli hərəkatının qarşısını almaq üçün kürdlərdən kobud bir silah kimi istifadə etmişdilər ki, bu onların yeni tarixində xüsusilə qeyd olunmalıdır. Bəzi inqilabçıların terrorçuluq hərəkatına qarşı ermənilərin yaxın qonşusu, bu vaxtacan patriarxal ucqarlarda2, elə indi də onlarla dözüləsi bir şəraitdə yaşayan kürdlərin yaxından iştirak etdiyi dəhşətli qırğın başlandı. Əməli siyasətə maraqlı baxışın ifadəsi Şeyx Übeydullaya aid edilir. Silahdaşları ona xristian qırğını düzəltməyi təkid edəndə o, sanki deyib «Biz kürdlər türklərə ancaq xristianlara müqabil kimi lazımıq. Xristianlar olmasa, türklər bizi təqib etməyə başlayacaqlar».

1891-ci ildə Anadolu vilayətlərində islahatlar aparmaq üzrə Ali Komissar olmuş məşhur Şakir paşa kürdlərdən kazaklar kimi qeyri-nizami dəstələr yaratmaq fikrinə düşdü. Şakir paşa hərbi mükəlləfiyyət çəkməmiş kürd xalqını tədricən türklərlə məlum münasibətə cəlb etmək və onları intizam və qayda çərçivəsinə salmaq məqsədini güdürdü. Həqiqətən, 1892-ci ildə Konstantinopol və Bağdadda köçəri ərəb və kürdlərdə Türkiyəyə bağlılığın başlanğıcını həyata keçirmək üçün xüsusi «əşirət məktəbləri»nin əsası qoyuldu.

1) Kürdlərin yeni tarixi haqqında rqs hərbi yazıçıları Kartsev, xüsusilə, P.İ.Averyanov tərəfindən çoxlu maraqlı materiallar toplanmışdı («Rusiya ilə müharibədə kürdlər… XIX əsrdə»). Öz şəxsi müşahidələrimlə tamamlanmış faktların çoxunu da mən onlardan götürmüşəm. Übeydullanın üsyanı haqqında polkovnik Kamsarakanın işi və ingilis Göy kitabı mövcuddur. Correspondence respektinq the Kurdish invasion of Persia, Turkey, 1881, №5»

2) Rəsmi şəxslər bu münasibətlə, məs: Vandakı Myukyus və b. Nahiyələrin təsərrüfat müdiri kürd Mutiulla ağanın xidmətləri barədə şahidlik etmişlər.

Ancaq bu məktəblər az yaşadı. Şakir paşa tərəfindən düşünülmüş islahatın həyata keçirilməsi əslində tez və xüsusi xərc tələb etmədən yeni silahlı qüvvələr yaratmaq kimi xalis hərbi plan Zəki paşaya tapşırıldı. Belə təşkilatların-«Həmidiyyə dəstələri»nin nə dərəcədə uğurlu olmasını mühakimə etmək bizlik deyil. Türklər özləri axır ki, qeyri-nizami Həmidiyyənin nizami yüngül süvariyə («xəfif süvari») çevirməyin zərurətini dərk etdilər.

Sultan Əbdülhəmid kürdlərdən albanlar kimi öz məqsədləri üçün istifadə edərək, onların mülki qaydalara itaət etməmələrinin hər cür təzahürünə güzəştlə baxırdı. Ancaq Konstitusiya qəbulundandan sonra bu mənada kürdlərin vəziyyəti xeyli pisləşdi. Məlum olduğu kimi, Gənc Türklər hərəkatının tezliklə ümumi «Osmanlı vətəni» yaratmaq adı altında türkləşmə siyasəti yeridən çox kobud türk şovinizminə çevrildi. Diqqət qəbilə başçılarının irsi hakimiyyətini zəiflətməyə yönəlmiş və onlarla yanaşı, sonra isə bilavasitə onların yerinə yerli dilləri, şəraiti -

1) «Həmidiyyə» haqqında xeyli hərbi ədəbiyyat vardır. Məs, bax. F.F.Qrəznovğ Kurdı i Kudskaya Konniüa, vğ İzv. III t. Kav.Voen. Okr. 1907, 20. bilməyən, inzibati təcrübəsi olmayan, ancaq bunun əvəzində gurultulu nitqlərlə müşayət olunan milli bayramlar düzəltmək, donanmaya «könüllülər» yığmaq və s ilə məşğul olan komitə məmurları gəlməyə başladı. Bütün bunlar kürdlərin xoşuna gəlməyə bilərdi.

Təhsilli kürdlərin həmişə fəxr etdikləri adlar xatırlanmasa, tarixi oçerk natamam olar. İlk məşhur kürd, bütün dünyada Sələhəddin kimi tanınmış, Misir, Suriya və Mesopotamiyada 1169-cu ildən XIII əsrin axırına qədər yaşamış Əyyubilər sülaləsinin banisi, xristian Yerusəlim çarlığını fəth etmiş, ingilis I Riçard, fransız Filip Avqustun uğurlu rəqibi Sələhəddin Əyyubi idi. İranda 1750-ci ildən 1779-cu ilə qədər əsasını Kərim xan Zəndin qoyduğu sülalə hökmdarlıq etmiş və onun şəxsi iradəsi öz humanistliyi ilə fərqlənmişdir.

Ancaq bu iki tarixi şəxsiyyət əsasən öz xalqından kənarda fəaliyyət göstərmişdir1. Sırf yerli, müstəqil sülalələrə gəlincə beləleri aşağıdakılardan ibarətdir.

1.Diyarbəkrdə yuxarıda adı çəkilən Mərvanilər (990-1096) 2.Cənub-şərqi Kürdüstanda Hüsnəvilər (959-1015). Deynever və Şəhrizurda. Daha kiçik, asılı knyazlıqlar haqqında mən artıq dedim: Ərdəlan, Süleymani, Behdinan, Rəvanduz, Həkari, Şəmdinan, Bohtan,

1) Bura XII yüzilliklərdə Cənubi Zaqafqaziyada hakimiyyət sürmüş kürd Şəddadiləri də aid etmək lazımdır. Onlar Ani-də iki məscid ucaltmışdılar. (N.Y.Marr,.soçin., 123 Sm. L. Pul, Musulğmanskie dinastii, dobav. V.V.Bartolza, 295).

Bayazid və s. bizim zamana qədər qismən yaşamışlar. Müasir əşirət başçıları mahiyyət etibarilə faktiki olaraq həmin vəziyyətdədirlər. Hələ indiki yüzilliyin əvvəlində Diyarbəkrdən cənuba (Şəhrevaranda) «Milli» qəbilə başçısı İbrahim paşa yaxşı halda türk vassalı idi. O, hətta bəzi ərəb qəbilələrini özünə tabe edib vergi («huva») alır və vəziyyətin ağası idi2.

Kürdüstana və kürdlərə xas olan zahiri tarixi məlumatlar belədir. Onların pərakəndəliyi və birliyin olmaması əhəmiyyətli dərəcədə coğrafi şəraitlə izah olunur. Çətin keçilən dağlar silsiləsilə ayrılmış vadilər, coşqun çaylar siyasi həyatda və məişət feodalizmində parçalanma yaratmışdı. Ancaq kürdlərin bütün varlığına hopmuş və kürd hərəkatları tarixində öz əksini tapmış azadlıq, müstəqillik hissi daha güclüdür. Onların tutduqları yerlərin ilk mədəniyyətinə ümumkürd təsirini diqqətdən qaçırmaq olmaz. Akademik Marrın bizim istinad etdiyimiz məqaləsi əlamətdar yarımsərlövhə daşıyır «Qabaq Asiyada Kürd xalqının3 mədəni əhəmiyyəti məsələsinə dair» və həm xristian və həm müsəlman təriqətlərinə4 nüfuz etmiş bəzi dini ideyaların xüsusi inkişafı, şübhəsiz ki, kürd mühitinə mənsubdur. Həmçinin kürd dili bu - dub kürdcə danışırlar1, onda dağ aysorlarının «kürd mahnıları oxumaq, kürd nağılları danışmaq kimi ümumi adətin mövcud olması necə izah olunsun2.»

III

Kürdlərin yaşayışı, təbəqə və tipi

Hamıya məlumdur ki, kürdlər köçəri və oturaq həyat sürənlərə bölünürlər. Onlar adətən, qarışıq yaşayırlar. Köçərilərin əksəriyyəti, ehtimal ki, Mesopotamiyadan3 Şimalda yerləşmişlər. Köçəriləri bizim qaraçılar kimi təsəvvür etmək olmaz. Hər şeydən əvvəl onların böyük əksəriyyəti artıq yarımoturaq həyata keçiblər. Qışda vadilərdə palçıqdan tikilmiş evlərdə yaşayırlar. Yazda tarlaları əkib, adamların bir hissəsini keşikçi qoyub öz sürüləri ilə dağlara çıxırlar. Çox vaxt yay çadırları (Süleymanidə «havar» deyirlər) qışlaqdan müəyyən məsafədə qurulurdu. Keçən illər Muş ermənləri və b.qışlamaq üçün dağlardan enmiş köçəriləri öz kəndlərində yerləşdirmək üçün son dərəcə ağır və üzücü mükəlləfiyata malik idilər. Hal-hazırda Ermənistanın ən məşhur bilicisi Linçin şəhadətinə görə, «Köçəri kürdlərin (Ermənistan) yaylasında öz xüsusi kəndləri vardır»4. Bəlkə qədim erməni mahalı olan, hətta Muş kimi yerlərdə də xeyli kürd kəndlərinin mövcud olması bununla izah olunur. Böyük qəbilələr uzaq məsafələri aşıb keçmə adətini saxlayıblar. Məsələn, Caf qəbiləsi Şəhrizurdan İrana – bu hərəkatlar qeyri – adi düzgünlüyə malik idi-

1) Fakt Mayevski, Velski tərəfindən təsdiq olunub.

2) Lalayan, Aysorı Vanskoqo vilaeta, Zap. Kav. Otd.İ.R.Q.O., XXVIII, vıp. 4, 1914

3) Kürdlər qəbilə həyatının klassifikasiyası ilə birlikdə onların ən tam siyahıya alınması Sayksın məqaləsindədir (yuxarı bax) mayor Trotterin bəzi məlumatları da əhəmiyyətini saxlayıb. («Malo-aziatskie Kurdı» adı altında tərcümə olunub İzv. Kav.O.İ.R.Q.O., c. VII, 1882-3, əlavə, səh-1-14) Bütün əşirətlərin ümumi, olduqca əziyyətli, ancaq çox köhnəlmiş siyahıya alınması. Bax. P.Lerx, İssledovaniə ob İranskix kurdax, Spb.1856,1,63-121. Elə burada da ətraflı biblioqrafiya məsələsi;

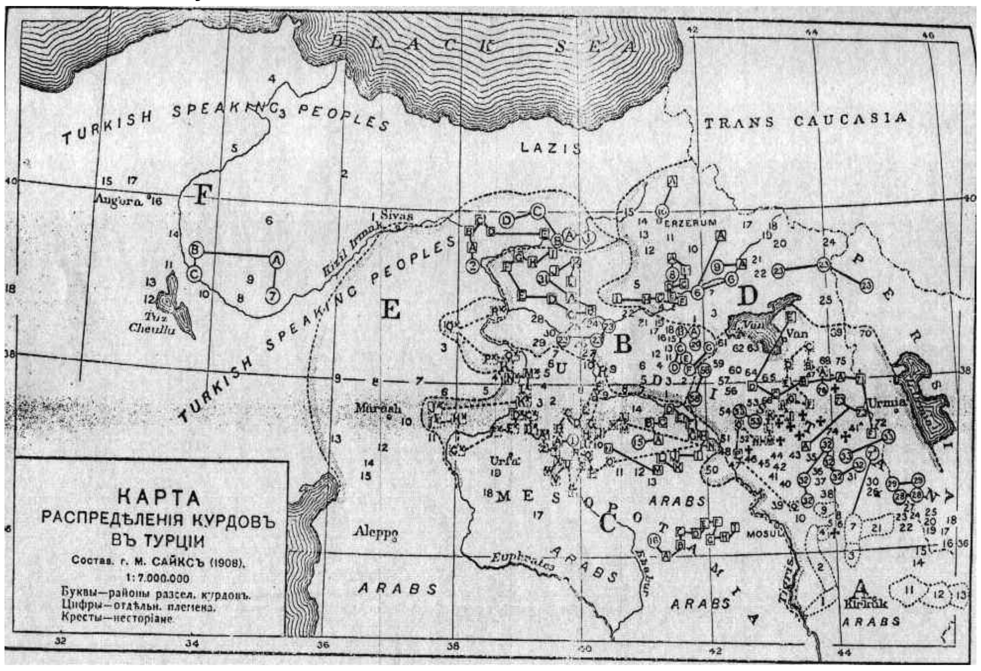

1) Biz 1828-ci ildə Bayazidi tutub, sonuncu nüfuzlu kürd knyazı Bəhlul paşanı apardıq. Sonralar o, türklər tərəfindən bərpa olundu, 1855-ci ildə isə bizim tərəfimizdən yenə əsir alındı.

2) Konstitusiya elan olunmasından sonra 1908-ci ildə İbrahim paşa üsyan qaldırdı, Əbdül Əziz dağlarına qaçdı və orada öldürüldü. (Qordlevski)

3) «Tarixin unutduğu xalq» (Marr)

4) Məs: Nə vaxtsa öz ləyaqətində bərpa olunacaq ölmüş ruha ehtiram. Aşağıda yezidilər haqqında müqayisə - vaxtacan ətraf xalqlara böyük təsir göstərir. Əgər, hətta kürd zülmünə o fakt əlavə olunsa ki, Bitlis vilayətinin bəzi yerlərində ermənilər öz dillərini unu-

4) A.F.B. Lynch, Armenia, Travelx and Studies, 1901, 11.423. Cunkovskinin rus tərcüməsi var, 1910, izd. Torq, doma Pitoeva. eşelonlarla gedir, ciddi təyin olunmuş məntəqələrdə gecələyir, dağ yaylaqlarında yüz illər boyu dəqiq müəyyən olunmuş yerləri tuturlar.

Nisbətən az yerlərdə kürdlər, necə deyərlər «Kürd millətinin yerli sakinlərinə» çevriliblər. Belə hadisə kənar yerlərdə yer alır. Çox hallarda isə kürdlərin qəbilələrə bölünməsi qalıb. Əşirətlər iki təbəqəyə malikdir .

(Ardı var)

Səhifəni Hazırladı: Tahir Süleyman

410:1.QXD 11.02.2018 17:29 Page 7

Paris'te coşku zirvede

Fransa'da 'Öcalan'a Özgürlük, Kürdistan'a Statü- Efrîn'de İşgale Son' yürüyüşü ikinci gününde kar altında buz gibi bir havaya rağmen devam ediyor. Oldukça neşeli olan eylemciler, kararlı bir şekilde yürüyor.

Paris'te Fransa Demokratik Kürt Konseyi'nin (CDK-F) çağrısıyla Perşembe günü Drancy Belediye

binası önünde başlayan 'Öcalan'a Özgürlük, Kürdistan'a Statü-Efrîn'de İşgale Son' yürüyüşü ikinci gününü geride bıraktı. Paris yıllar sonra ilk kez kar beyazına kesmiş, yollar buz tutmuş, tren seferleri sürekli anonslarla saatler süren rötarları yaşarken, Kürtler ve onlarla birlikte dostları yolları önderlerinin özgürlüğü için arşınlıyor.

Yürüyüşün birinci gününde hava muhalefetinden çok polisin yürüyüş konusundaki çıkardığı krizle uğraşan CDK-F'nin net tutumunun ardından polis geri adım atıyor. Uzun bekleyişin ardından ellerinde Öcalan flamaları, 'Ben Efrîn'im' dövizleri ve YPG, YPJ, PKK bayraklarıyla yürüyüş start almıştı.

'Geleceğe dair bana umut veriyor'

250'nin üzerinde Kürdistanlının yanında MLKP taraftarları ve bu tablonun içerisinde 30 yıllık bir Fransız dost Rene le Mignot, Irkçılığa Karşı Hareket Başkanı. "Kürtlerin bu kararlı duruşu geleceğe dair bana umut veriyor" diyen Mignot, Öcalan'ın özgürlüğünün Kürt sorununda çözümün kilidi olduğunu ifade ederek, böylesi bir yürüyüşte olmanın gururunu taşıdığını ifade eden yıllardır Kürtlerin yanında yürümeyi bir tarihsel görev bilmiş bir Fransız dost. Onu çevreleyen Kürt anaları, Kürdistanlı genç ve yaşlı. Sloganlar aynı ritmde etrafta geçenlerin yüzlerini eylemcilere çeviriyor. Belki Paris'te son 30 yılda Fransızlardan daha fazla sokağa çıkan bu halkı bayrak ve flamalarından kaynaklı etraftakiler anında tanıyor: "Kürtler, Türkler onlara saldırıyor."

Yürüyüşün ikinci gün etabı Ivry Sur Seine Belediyesi önünde saat 12.00'de başladı. Belediye yetkilileri Kürdistanlıları belediye içerisinde karşıladı. Belediye Başkanı Philippe Bouyssou adına konuşan yetkili, Kürtleri ağırlamaktan onur duyduklarını ifade ederek her şeyden önce başta Fransa'nın PKK'yi siyasal bir yapı olarak tanıması gerektiğinin altını çizdi. Efrîn'de Türk devletinin aynı zamanda uluslararası hukuku çiğnediği hatırlatan yetkili "Orada demokrasi değerlerine saldırılıyor" diyerek Efrîn'in sahiplenilmesi gerektiğini ve Fransa'nın bu anlamda sorumluluk sahibi olduğunu vurguladı.

Belediye görüşmesinin ardından soğuk hava ve kar altında yürüyüş start aldı.

Saat 14.00'te Republique Meydanı'nda

Fransa'da gün içerisinde hava koşulları nedeniyle birçok yerde okulları tatil edilmiş olmasına rağmen, trenler aynı randımanda çalışmıyor ama Kürtler eylem yerinde çoktan yerini almış bulunuyordu. Soğuk havayı sloganlar kesiyor. Yüzde 90'nın kendini ifade edecek kadar Fransızca bilmediği aşikar ama sloganlar yılların mücadele deneyimi ile eksiksiz atılıyor. Bayraklar ve dövizler en yükseğe kaldırılmak için çabalanıyor. Camlardan bakanların 'Bunlar bu havada deliler mi?' Diyen bakışları arasında Kürdistanlılar, Ivry'den Paris'e sokakları geçerek geliyor. Geçilen yerlerde bulunanların meraklı bakışları arasında eylemciler ikinci günde toplamda 20 kilometreyi geride bırakarak, Paris Bastille Meydanı'na ulaşıyor. Büyük buluşma bugün. Bu kez saat 14.00'te Kürtlerle anılan Republique Meydanı'nda olunacak. Bu kez yüz ya da iki yüz kişi değil, binlerle üçüncü günü yürüyecek Kürtler. ***yeniozgurpolitika.org***

Almanya Savunma Bakanı Erbil'de

Almanya Savunma Bakanı Ursula von der Leyen Erbil'e ulaştı. Alman bakanın Kürdistan Bölgesi yetkilileri ile bir dizi görüşmeler gerçekleştireceği bildiriliyor.

Dün bir dizi temaslarda bulunmak üzere Irak'ın başkenti Bağdat'ta Irak Başbakanı ve Cumhurbaşkanı ile görüşen Almanya Savunma Bakanı Ursula von der Leyen'in dün gece saatlerinde Erbil'e ulaştığı bildiriliyor. Alman bakanın Kürdistan Bölgesi yetkilileri ile bir dizi görüşmeler gerçekleştirmesi bekleniyor.

Almanya Savunma Bakanı Ursula von der Leyen geçtiğimiz ay Kürdistan Bölgesi Başbakanı Neçirvan Barzani ile bir görüşme gerçekleştirmişti.

Almanya IŞİD ile mücadele kapsamında Peşmerge Güçleri'ne eğitim ve danışmanlık konusunda destek sunun ülkelerin başında yer alıyor. ***BasNews***

Şengal'de bir toplu mezar daha bulundu

Şengal merkezde IŞİD'liler tarafından katledilen Ezdilere ait bir toplu mezar bulundu.

Toplu mezarı bulan Celal Hesen BasNews'e yaptığı açıklamada "Bu sabah saatlerinde IŞİD'lilerden kalan askeri malzemeleri temizlediğimizde Şengal Emniyet Müdürlüğü önünde toplu bir mezar izlerini gördük. Yapılan kazıda 6 kişiye ait ceset bulundu" dedi.

Celal Hesen, toplu mezarda çıkartılan cesetlerin IŞİD'liler tarafından öldürülen Ezdi Kürtlere ait olduğunu söyledi. ***BasNews***

Trump, Abadi ile görüşmesini anlattı: En büyük hırsız ile görüştüm

ABD'nin önde gelen yayın organlarından Newsweek dergisi, Trump'ın geçtiğimiz yıl Beyaz Saray'da ağırladığı Abadi ile görüşmesi sonrası yakında çevresine, "Şimdiye kadarki en büyük hırsız grubuyla görüştüm" dediğini yazdı.

Geçen yıl Irak Başbakanı Haydar Abadi ve beraberindeki heyet, ABD'ye ziyaret ederek Başkan Donald Trump ile görüşmüştü.

Newsweek dergisinin Amerikalı yetkilinin Washington Post'a verdiği demecine dayandırdığı haberine göre, ABD Başkanı Donald Trump, Abadi ve beraberindeki heyetle görüşmesi sonrası yakın çevresine "En büyük hırsız grubu ile görüştüm" dedi.

Newsweek haberinde, ABD'nin

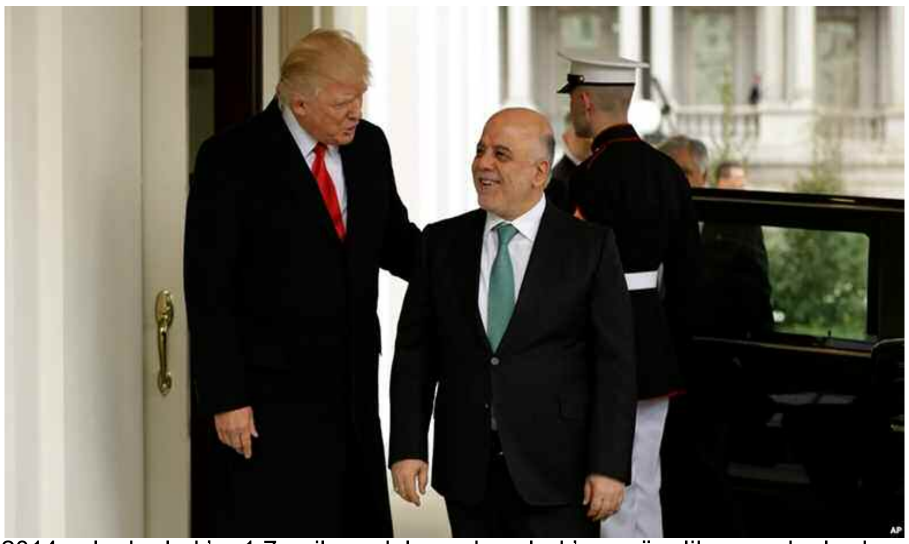

2014 yılında Irak'a 1.7 milyar dolar yardım yaptığını ancak bu yardımların nereye harcandığının bilinmediğini belirterek, Trump'ın seçim döneminde de Irak'a yönelik yardımlardan bahsederek, Irak'a yapılan milyonlarca dolar yardımın nereye gittiğini sorguladığı hatırlatıldı. ***kurdistan24.net***

Efrin'de bir günde 11 asker hayatını kaybetti

Türkiye'nin Efrin operasyonuna dair açıklama yapan Türk Silahlı Kuvvetleri bugün içerisinde 11 asker hayatını kaybettiğini duyurdu.

Türkiye'nin 20 Ocak'ta başlattığı Efrin operasyonu 22. gününe girerken art arda açıklama yapan Türk Silahlı Kuvvetleri düşen helikopterdeki 2 askerle birlikte bugün 11 askerin hayatını kaybettiğini 11 askerin de yaralandığını bildirdi. ***BasNews***

Beyaz Saray: İran bölgede "provokatif" eylemler yapıyor

Beyaz Saray'dan yapılan açıklamada, İran ve Suriye karşısında İsrail'in kendini savunma hakkının desteklendiği belirtildi. ABD yönetimi, İran ve Suriye'ye karşı İsrail'in kendini savunma hakkını desteklerken İran'ı bölgede "provokatif" eylemler gerçekleştirmekle suçladı.

Beyaz Saray Basın Sözcülüğü'nden yapılan yazılı açıklamada, ABD yönetiminin İsrail'e destek verdiği belirtildi.

Açıklamada, "İsrail, ABD'nin sadık müttefikidir, biz İsrail'in İran destekli Suriye'ye ve Suriye'nin güneyindeki milislere karşı kendini savunma hakkını destekliyoruz. İran ile müttefiklerini, provokatif eylemlerine son vermeye ve bölgesel barış yolunda çalışmaya çağırıyoruz." ifadelerine yer verildi. ***BasNews***

410:1.QXD 11.02.2018 17:29 Page 8

Netanyahu: İsrail, her saldırıya karşı kendini savunacaktır!

İsrail Başbakanı Benyamin Netanyahu, İsrail savaş uçağının düşürülmesine ilişkin, İran'ın insansız hava aracını İsrail hava sahasına sokarak ülkesinin egemenliğini ihlal ettiğini belirterek Tel Aviv'in bugünkü saldırıdan İran ve Suriyeli ev sahiplerini sorumlu tuttuğunu söyledi.

Netanyahu, İsrail savaş uçağının Suriye tarafından düşürülmesi üzerine bugün düzenlediği basın toplantısında, "İsrail, kendisine yönelen her saldırıya ve egemenliğini zedeleyecek her girişime karşı kendini savunacaktır. İran, Suriye üzerinden İsrail sahasına insansız hava aracını sokarak bunu yapmaya çalıştı, egemenliğimizi ihlal etti. Bu bizim uyarılarımızın yüzde yüz doğru olduğunu ortaya koyuyor. İsrail, bugünkü saldırıdan İran ve onun Suriyeli ev sahiplerini sorumlu tutuyor" dedi. ***BasNews***

Zûmar'da Haşdi Şabi hırsızlığa başladı

Haşdi Şabi milislerinin işgal ettiği bölgelerdeki hak ihlalerine hergün bir yenisi ekleniyor. Şii milislerin

Şengal'in Zûmar bölgesinde evlere girerek hırsızlık yaptığı gelen haberler arasında! BasNews'e konuşan PDK Zûmar Nahiyesi Sorumlusu Husên Xelo, Haşdi Şabi'ye bağlı grupların bölgede halkın evine girerek hırsızlık ve yağma yaptığına dair kendilerine somut bilgi ulaştığını söyledi.

Husên Xelo Şii milislerinin köylerde evlerin jeneratöründen tutalım çanak antenine hatta otomobillerini bile çaldığınız sözlerine ekledi.

Şuana kadar Zûmar'ın 6 köyünde hırsızlık yaptıklarına dair bilgi edindiklerini belirten Xelo, Zûmar'da toplam 48 Kürt köyü bulunduğunu bunların 20'sinin Peşmerge Güçleri'nin kontrolünde olduğunu geri kalanın ise Şii milislerin işgali altında olduğunu kaydetti.

PDK sorumlusu Haşdi Şabi'nin Irak güvenlik güçlerinin bir parçası olduğunu bölge halkının güvenliğini sağlayacağına hırsızlık, adam kaçırma, fidye isteme gibi kanunsuz işlere karıştıklarını belirterek bu durumu şikayet etmek istediklerini ancak hangi kuruma başvuracaklarını bilmediklerini bildirdi. ***BasNews***

Hayatını kaybeden asker sayısı 12'ye yükseldi

Efrin'e yönelik başlatılan operasyon 23'üncü gününe girerken TSK'dan bu sabah yeni bir açıklama geldi. Açıklamada, 1 askerin daha hayatını kaybettiği belirtildi. Böylece dünden bu yana hayatını kaybeden asker sayısı 12'ye yükselmiş oldu. Dün operasyon sırasında 2'si ATAK helikopterinin düşürülmesi sonucu, 9'u ise çatışmalarda olmak üzere 11 askerin hayatını kaybettiği TSK tarafından açıklanmıştı.

Operasyonlar sürerken bu sabah TSK'dan yeni bir açıklama geldi. Açıklamada, 1 askerin daha hayatını kaybettiği belirtildi. Yapılan açıklamada, "Afrin bölgesinde devam eden operasyonlarda PKK/KCK/PYD-YPG ve DEAŞ terör örgütü unsurlarıyla çıkan çatışmada bir kahraman silah arkadaşımız şehit olmuştur." denildi.

Böylece dünden bu yana hayatını kaybeden asker sayısı 12'ye yükselmiş oldu. Operasyonda ilk asker kaybının yaşandığı 21 Ocak'tan bu yana hayatını kaybeden toplam asker sayısı ise 32. ***BasNews***

Türk devleti sivilleri vurdu

Diktatör Erdoğan reisliğindeki AKP-MHP-Ergenekon koalisyonunun yönettiği Türk devletinin, Efrîn'i işgal girişimi 22. gününde devam ediyor.

Efrîn bölgesi, Cindirês, Şiyê, Raco, Bilbilê, Şera, Meydana, Behdina, Mabata, Meydankê, Şêrawa ilçeleri ve 366 köyü ile QSD savaşçılarının yanında durarak, NATO'nun ikinci büyük ordusu olan Türk ordusu ve bünyesindeki çetelere karşı Çağın Direnişi'nin sürdürüyor. Türk ordusu karada büyük kayıplar verip zırhlı araçları imha edilince yeniden savaş uçaklarıyla Efrîn merkezi dahil bütün yerleşim yerlerine bombardımana devam etti. Türk topçularının kesintisiz atışları eşliğinde dün bir kez daha ilerlemeye çalışan Türk ordusu, QSD'nin direnişini aşamadı.

YPG Efrîn Komutanlığı, dün yaptığı yazılı açıklamada, bombardımana ilişkin şu detayları paylaştı:

ŞERA

Êzîdî köyleri olan Bafûnê, Erebwêran, Sînka köyleri, saat 22. 00'den başlayarak 1 saat boyunca savaş uçaklarıyla bombardımana tutuldu.

BİLBİLÊ

Türk savaş uçakları Saat 23.30 sıralarından Kevirê Ker Tepesi'ni bombaladı. Saat 01.00 sıralarında ise Şerqiya, Qestelê Xidriya, Qestelê Miqdêd ve Kela köyleri bombardımana tutuldu.

CİNDİRÊS

Türk savaş uçakları, Saat 23.00 sıralarında Kefer Şele köyünu bombaladı. Bombardıman sonucu, Emîne Dormiş (35) ile çocukları Mehûd ve Mustefa yaralandı.

Savaş uçaklarının Miske köyünü bombalaması sonucu da siviller yaralandı. Aynı zamanda, saat 23.00 sıralarında Axcele köyü ve Dok tepesi bombardıman altına alındı, bir sivil yaralandı.

ŞİYÊ

Çekla ve Hec Bilel köyleri sabah saat 10.00 sıralarında Türk savaş uçaklarınca bombalandı. Bölgece şiddetli çatışmalar yaşandı.

ŞERAWA

Êzîdî köyleri olan Basufanê ve Birc Sileman köyleri sabah saat 04.00 sıralarında savaş uçaklarınca bombalandı.

RACO

Türk savaş uçakları, sabah saat 10.00 sıralarında Raco bölgesi merkezini hedef aldı.

EFRÎN MERKEZİ

Efrîn'in merkez şrefiyê ve Tirindê mahalleleri gece saat 23.00 sıralarında Türk savaş uçakları tarafından bombalandı. Efrîn kenti çevresindeki mezbaha da savaş uçaklarınca vuruldu, yüzlerce hayvan telef oldu. ***yeniozgurpolitika.org***

Rusya'dan Suriye uyarısı

Ortadoğu'da israil'le Suriye ve İran arasında yükselen gerilimin ardından bir açıklama da Rusya'dan geldi. Tarafları krizi tırmandırmama yönünde uyaran Moskova, bölgede Rus askerlerinin yaşamının tehdit edilmesinin kabul edilemez olduğunu açıkladı.

Rusya Dışişleri Bakanlığı, Suriye'deki Rus askerlerinin güvenliğinden endişe duyduğunu açıkladı.

Rusya Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada şu ifadeler yer aldı:

"Suriye'de bulunan Rus askerlerin güvenliğinden dolayı endişe duyuyoruz. Suriye'de hükümetin daveti üzerine teröristlerle mücadele için bulunan Rus askerlerin yaşamlarının ve güvenliğinin tehdit edilmesi kesinlikle kabul edilemez. Bunun yanı sıra, Suriye ve bölgedeki diğer ülkelerin toprak bütünlüğü ve egemenliğine saygı duyulması gerek. Tüm tarafları sakin olmaya ve durumu daha da zorlaştıracak her türlü eylemden kaçınmaya davet ediyoruz."

Rusya, ABD'ye rest çekti!

Rusya Devlet Duması Savunma ve Güvenlik Komitesi Başkan Yardımcısı Yuriy Şvıtkin ise ABD'nin, Rusya'nın Kaliningrad Oblastı'nda İskender füze komplekslerini yerleştirmesine ilişkin açıklamasına tepki gösterdi. Şvıtkin Rusya'nın gerekli gördüğü bölgelere silah yerleştirmeye devam edeceğini söyledi.

ABD Savunma Bakanlığı Resmi Sözcüsü Johnny Michael, İskender'in Kaliningrad'da kullanılmasının ABD ve Rusya arasındaki hiçbir ikili anlaşmayı ihlal etmediğini, fakat Rusya ve komşu ülkeler arasındaki krizi artırdığını ifade etmişti. ***BasNews***

HDP'de kongre günü: Eş Başkanlar seçiliyor

Halkların Demokratik Partisi (HDP) 3. Olağan Kongresi'ni Ankara Arena'da düzenliyor. Kongre için Türkiye'nin dört bir yanından gelen HDP'liler kongre salonuna 3 aramadan geçtikten sonra girebiliyor.

Aralarında eş genel başkanları, milletvekilleri, parti yöneticileri, belediye eşbaşkanları da olan yaklaşık 5 bin üyesi tutuklu olan partinin 3. Olağan Kongresi'nde "Umutla, Cesaretle, Kararlılıkla", "Faşizme Karşı Omuz Omuza", "Mutlaka Kazanacağız" sloganları öne çıkıyor. Yaklaşık 30 bin kişinin katılmasını beklenen kongre için Türkiye'nin bir çok ilinden en az 480 otobüsle yola çıkan HDP'liler Ankara'ya vardı.

36 siyasi parti davetli

Kongreye AKP, MHP, Büyük Birlik Partisi, Vatan Partisi, İyi Parti dışındaki aralarında CHP, Saadet Partisi, ANAP, DSP gibi partilerin de bulunduğu 36 siyasi parti davet edildi.

Dünyadan bir çok siyasi temsilci kongrede olacak

Kongreye Filistin kurtuluş mücadelesinin sembol isimlerinden Leyla Halid başta olmak üzere Avrupa Parlamentosu Sol Grup Başkanı Gabi Zimmer, Fransa Komünist Partisi Genel Sekreteri Pierre Laurent gibi isimler ile Avrupa Sosyalistleri Partisi, Yunanistandaki iktidar partisi SRİZA, İspanya'dan PODEMOS, Bask'tan Bildu ve Sortu, Danimarka Kızıl-Yeşil Partisi, Alman Sol Parti (Die-Linke), Kıbrıs AKEL, İsveç Sosyal Demokrat Partisi, Fransa Sol Parti, Portekiz Komünist Partisi'nden temsilcilerin katılması bekleniyor.

1188 delege PM'yi belirleyecek

Kongrede HDP Meclis Başkanvekili Pervin Buldan ile Ekonomiden Sorumlu Eş Genel Başkan Yardımcısı Sezai Temelli eş genel başkan adayı olarak belirlendi. Bin 118 delegenin katılacağı kongrede, 100 asil 50 yedek Parti Meclisi (PM) üyesi seçilecek

Ulusal ve uluslararası basından 200'ye yakın gazeteci izleyecek

Ulusal ve uluslararası basından 200'ye yakın gazeteci kongreyi takip etmek için akredite edildi.

Ankara Valiliği'nin kararıyla sıkı güvenlik tedbiri

Ankara Valiliği'nin aldığı karar doğrultusunda salona herhangi bir çanta, makyaj malzemesi, şarj makinesi, çakmak gibi eşyalar alınmıyor. Ayrıca kongreyi takip etmek isteyen gazetecilerin de bilgisayar, fotoğraf makinesi, şarj aleti gibi hiçbir elektronik malzemeyle salona girmesine izin verilmiyor. ***BasNews***

410:1.QXD 11.02.2018 17:29 Page 9

Serokwezîr: Piştî şêwra ligel partiyên siyasî, emê dema hilbijartinan diyar bikin

Serokwezîrê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî ragihand ku di civîna îro de dema hilbijartinan nehatiye diyarkirin, lê piştî şêwra ligel aliyên siyasî dem tê destnîşan kirin.

Piştî civîna Serokatiya Parlamento, Hikûmet û Komisyona Bilind a Hilbijartin û Referandûmê yên Herêma Kurdistanê, ya derbarê hilbijartinan de, Serokwezîrê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî li ser naveroka civînê bersiva rojnamevanan da.

Serokwezîr Nêçîrvan Barzanî da zanîn ku di civîna îro ya parlamento, hikûmet û komisyonê de dema hilbijartinan nehatiye diyarkirin, lê piştî şêwra ligel aliyên siyasî dê dem were destnîşan kirin.

Nêçîrvan Barzanî wiha axifî: "Derbarê wan pêngavên ku heta niha avêtine Komisyona Hilbijartinê raporta xwe pêşkêş kir. Parlamentoyê behsa aliyê yasayî kir û hikûmetê jî behsa wan amadekariyan derbarê mijarê de kir. Biryar hat dayîn ligel aliyên siyasî biaxifin û piştre roja hilbijartinê were diyar kirin."

Derbarê egera hebûna astengiyan li pêşiya hilbijartinên Kurdistanê, Serokwezîr wiha bersiv da: "Tişta min fam kiribe pirsgirêkeke wiha tune ye. Îro em hemû rûniştibûn, kêşeyeke wiha tune ye. Hinek meseleyên teknîkî hene û divê bên çareser kirin. Lê min pirsgirêkeke wiha nedît."

Derbarê 250 milyar dînarê Bexda û meaş de jî Nêçîrvan Barzanî got: "Tu pere ji Bexdayê bo meaş ji Hewlêrê re nehatine şandin. Ew pere hatine ser hesabê Liqa Hewlêrê ya Banka Navendî ya Iraqê." ***KDP.info***

Amerîka di asta herî bilind de alarm da

Îsraîl drona Îraniyan xist. Sûriye balafira Îsraîlê xist, pîlot birîndar rizgar bû û li Şamê dengê teqînan tê.

Artêşa Amerîka li Qatarê, li balafirgeha Al Hudedî ya hewayî, di asta herî bilind de alarmê da. Piştî şerê kendavê ev cara yekeme ku di asta herî bilind de alarm tê dayîn.

Li gor ajansa Reutersê; ji rêvebiriya Sûriyê yekî ku nexwestiye navê xwe bide, weha gotiye: "Dijminê me Îsraîl vê sibê zû xwest êrîşê bîne ser baregeha leşkerî ye me. Sîstema hewayî ya parastina me li dijî wê derket. Me ji yekî zêdetir balafirên Îsraîlê xistiye." Sûriye jî qebûl dike ku di dema li baregeheka Îranê ya li Sûriyê dixistin, balafireka wan ya F-16ji aliyê sîstema hewayî de hatiye xistin. Li gor medya Sûriyê ragihandiye, Îsraîl di navbera 1 sietek de, li der û dora Şamê, li 10 baregehan xistiye.

Ji hedefên wan yek jê tûgaya 104 emîn ya ku Parêzvanê Komara Sûriyê ye. ***peyamakurd.com***

Trump: Komek ji dizan Iraq birêve dibin

Li gorî raporteke govara Newsweek ya Amerîkî, sala derbasbûyî dema ku şandeke Iraqî bi serokatiya serokwezîrê Iraqê Heyder Ebadî serdana Amerîka Kiribû û li gel serokê wî welatî civiya bû, piştî civîna serokê Amerîka derbarê şanda Iraqî ji berpirsên dora xwe re gotibû: Ez li gel mezintirên şanda dizan civiya bûm.

Berpirsekî berê yê îdara Amerîkî ji govara navhatî re got: "Piştî ku civîna serokê Amerîka Donald Trump li gel serokwezîrê Iraqê Heyder Ebadî û şanda pêre bidawî hat, Trump ji kesên nêzîkî xwe re got: Demekê berî niha ez li gel girûpekê ji dizên gellekî jêhatî re civiya bûm". Heman govarê diyar kir, ku berî niha "Amerîka di sala 2014an de milyarek û 700 milyon Dolar weke alîkariyeke mirovî da Iraqê, lê berpirsên Iraqî ew pere ji xwe re birin".

Belavkirina van zanyariyan ji aliyê medya Amerîkî ve di demekê de ye, ku biryar e hefteya dahatî konfiransê jinûavakirina Iraqê li Kiwêt bê lidarxistin û çavlirê ye civaka navdewletî alîkariyên diravî û mirovî radestî Iraqê bike. ***kurdistan24.net***

Pentagonê bikaranîna tankên Abramiz yên Amerîkî ji aliyê Heşda Şeibî ve piştrast kir

Peyvdarê wezareta berevaniya Amerîka Eric Bahon ragihand, ku ji wan re diyar bûye, ku milîsên Heşda Şeibî yên ser bi Îranê ve, tankên Abramiz yên Amerîkî bikar anîne, ku berî niha Amerîka ew tank radestî Hikûmeta Iraqê kiribû. Eric Bahon diyar kir, ku ji niha û pêve ewê çavdêriya wan hêzan bikin, ku çekên Amerîkî li cem wan hene. Di dema dagîrkirina Kerkûkê û Xurmatû de, çekdarên Heşda Şeibî tankên Abramiz li dijî hêzên Pêşmerge bikar anîn, lê di şerê Pirdê de, hêzên Pêşmerge karîn yekê ji wan tankaan biteqînin û pêşveçûnên Heşda Şeibî rawestînin. ***kurdistan24.net***

Wezîra almanî serdana Kurdistanê dike

Wezîra Berevaniyê ya Almanyayê Ursula Von der Leyen dê serdana Erbîlê bike. Ursula Von Der Leyen

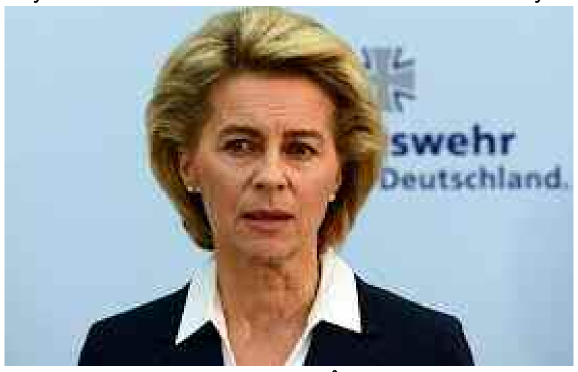

îro li Bexdayê bi Serokwezîrê Îraqê Heyder Ebadî re hevdîtinek kir. Li gor daxûyaniya ofîsa Serokwezîrê Îraqê di hevdîtinê de têkiliyên Îraqê û Almanyayê û geşedanên li herêmê hatine nirxandin. Von Der Leyen jî ragihand ku di mijara ewlehiyê de welatê wê dê piştgiriya xwe bo Îraqê bidomîn e. Herwiha hat zanîn ku dê Wezîra Berevaniyê ya Almanyayê piştî Bexdayê serdana Hewlêrê jî bike û dê bi Serokwezîrê Herêma Kurdistanê re bicive. ***peyamakurd.com***

Îsraîlê droneka Îranê xist

Îsraîl bi tohmeta ku seha hewayî ya Îsraîlê îhlal kiriye, drona Îranê ya ku ji Sûriyê bi hewa ket û kete seha hewayê ya Îsraîlê, hat xistin.

Li ser vê bûyerê artêşa Îsraîlê ragihand ku dronê xistine û hem êrîşên hewayî birine ser hedefên Îranî yên li Sûriyê. Drona Îranê ji serî de ji aliyê sîstema hewayî ya Îsraîlê de hatiye şopandin û dema ketine nava seha Îsraîlê, hatiye xistin. Ji berpirsên Parêzvanên Şorişa Îranê Husyin Selamî ragihand ku ew bi Îsraîlê ne bawerin, Îsraîl derewan dike û ti beyaneka wan ya rast nîne. ***peyamakurd.com***

``Civîna Damezirandina Rawenda Kurdên Dîyaspora``yê

Îsal 2018-ê sala 10-ê meha şûbatê ji alîye serkarîya Keya Izolîva, liserbajarê Swêdê, Stokolmê ``Civîna Damezirandina Rawenda Kurdên Dîyaspora``yê cara yekem hat derbas kiri. Nunerên civînê ji penc welata beşdar bune.

Hewlêr 4 rêkeftin bi Bexdayê re îmze kirine

Wezîrê Navxwe yê Herêma Kurdistanê Kerîm Şingalî ragihand, Hewlêr û Bexdayê rêkeftina vekirina firokxaneyên Herêma Kurdistanê îmze kirine.

Wezîrê Navxwe û Wezîrê Pêşmerge bi wekalet Kerîm Şingalî ku niha bi serdanekê li Amerîka ye, piştî civîna ligel berpirsên bilind ên Amerîkayê li Koşka Spî aşkere kir, Hikûmeta Herêma Kurdistanê 4 rêkeftin ligel Bexdayê îmze kirin û niha ew rêkeftin li ber destê Serokwezîrê Iraqê Heyder Ebadî ne.

Kerîm Şingalî got jî, yek ji wan rêkeftinan derbarê vekirina firokxaneyên Herêma Kurdistanê.

Herwiha amaje bi wê yekê jî kir, berpirsên Amerîka piştevaniyê li Herêma Kurdistanê ya yekgirtî û bihêz di nava çarçova Iraq federalî dikin. **KDP.info**

Ewnî: Divê kurd vegerin ji bo encamên referendûmê

Endamekê serokatiya Partiya Demokrata Kurdistanê (PDK) dibêje ku eger parlamentoya Îraqê budceya sala 2018ê ya Îraqê bêy kurdan derbas kir û pesind kir divê kurd begerin ji bo encamên referendumê.

Elî Ewnî enmdaê serokatiya PDKê dibêej:

– Eger budce bêy kurdan bê derbas kirin, rêya herî baş ku di destê me kurdan de heye encamên referndumê ye. bi dîtina min çi rêyên din di destê mede nemane. Gelo çima divê em ser bi Îraq ve bin, bi tenê ji bo birîskirinê.

Ewnî dibêje ku hin aliyên siyasî siyaseta Herêma Kurdistanê ji azadîxwazî û demokrasyê ber bi pirsên peywendîdar bi pirsên êkonomî ve guhertiye, ev jî: şermezariyeke gelek mezin e. **pukmedia.com**

Tirkiye: Operasyona Efrînê ne bi moleta ji Amerîka dest pê kir ta bi fermana wê bidawî bibe

Cigîrê Serokwezîrê Tirkiyê Fîkrî Işik dibêje, wan ji bo operasyona Efrînê mohlet Amerîkayê wernegirtine û li ser daxwaza Amerîkayê jî dawî li operasyonê naynin.

Fîkrî Işik beşdarî televîzyoneke taybet a Tirkiyê bû û di derbarê operasyone Efrînê de got, YPG li dijî ewlekariya netewî ya Tirkiyê gef e û heta YPG jinav neçe operasyon ranaweste.

Di derbarê hişyarî û rexneyên welatên Ewropî û Amerîkayê de jî Cigîrê Serokwezîrê Tirkiyê got, wan dema dest bi operasyona Efrînê kiriye mohlet ji Amerîkayê wernegirtibûn û li ser fermana Amerîkayê jî dawî li operasyonê naynin.

Biryar e Wezîrê Derve yê Amerîkayê Rex Tillerson sibe serdana çend welatên Rojhilata Navîn bike û li gor Peyvdarê Wezareta Derve ya Amerîkayê, Tillreson dê li Enqerê sînordarkirina operasyona ser Efrînê bîne rojevê. **kurdistan24.net**

Bi hezaran kes li Ewropayê ji bo Efrînê daketin qadan

Ji bo destekkirina Efrînê ku 22 roj in li dijî êrîşên dagirker ên dewleta Tirk li ber xwe dide, duh li gelek bajarên Ewropayê bi hezaran kes daketin qadan.

KOPENHAGEN: Meşa ku ji aliyê Meclîsa civaka Demokrat a Demokratîk a Danîmarkayê ve li dijî komploya navneteweyî ya li ser Rêberê Gelê Kurd Abdullah Ocalan û êrîşên li dijî Efrînê dest pê kir, du roj li pey xwe hişt. Kurdistanî duh ji stasyona Joje Tastrûp heta stasyona Rodevro meşiyan. Roja sêyemîn jî wê meşvan ji stasyona Vallensbaekê heta ber avahiya Şaredariya Kopenhagenê bimeşin û li vir mîtîngekê pêk binin.

DEN HAAG: Meşeke din a ji bo Efrînê li bajarê Den Haag ê Hollandayê pêk hat. Bi hezaran Kurdistaniyên li meydana Malîeveldê li hev civiyan û alên YPG/YPJ'ê li nava kolanên bajer meşiyan û belavok belavl kirin.

LA ROCHELLE: Li bajarê La Rochelle yê li rojavayê Fransayê ji bo destekkirina Efrînê û şermezarkirina komkujiyên bi destê dewleta Tirk ve tên kirin bi sedan Kurdistanî li Vîeûx Portê li hev civiyan û heta Place de Gabût meşiyan.

LYON: Li bajarê Lyon ê Fransayê bi heman armancê meşek hate kirin û li ser rewşa Efrînê belavok hatin belavkirin. Piştî meşê li meydana Place Terreaûxê mîtîng hate lidarxistin. Bi zimanên Fransî û Kurdî axaftin li vir hate kirin û berxwedana Efrînê hate silavkirin.

MARSÎLYA: Kurdistanî û dostên wan ên li Başûrê Fransayê dijîn li qada Canebîere li hev civiyan û tevî alên YPG/YPJ û wêneyên Rêberê Gelê Kurd Abdullah Ocalan meşiyan. Li meydana Vîeûx-Portê piştî meşê mîtîngek hate lidarxistin. Qisekeran gotin, "Dewleta Tirk bombeyan li gund û navenda bajêr dibarîne. Ji be vê yekê mirovên sivîl jiyana xwe ji dest didin. Yên ku li pêşberî vê hovîtiyê bêdeng in, hevparên vî sûcî ne."

CANNES: Bi sedan kes li ber Gara Trenê ya Cannesê li hev civiyan û ber bi meydana ku Festîvala Fîlman a Cannesê lê tê meşiyan. Di meşê de dirûşmên "Kujer Erdogan", "Efrîn bi tenê nîne", "Her der Efrîn e, her der berxwedan e" bi zimanê Fransî hatin qîrîn. Ciwanan jî belavok belav kirin û bal kişandin ser êrîşên dagirkeriyê yên li ser Efrînê.

NURNBERG: Li bajarê Nurnberg ê eyaleta Bavyera ya Elmanyayê, ji bo Efrînê meşek hate lidarxistin. Girseya gel li ber avahiya rojnameya Nurnberger Nachrîchtenê li hev civiyan û helwesta vê rojnameyê ku qala komkujiyên li Efrînê nake şermezar kirin. Çalakgeran nameyek di vî warî de xwendin û heta Jakob Platzê meşiyan.

ÛLM: Li bajarê Ûlm ê Elmanyayê bi sedan kes ji bo xwedî li Efrînê derkevin meşiyan û mîtîngek li dar xistin. Dî çalakiyê de alên HDP, HDK'ê jî hatin vekirin û binçavkirina endamên HDP'ê hate şermezarkirin.

HAMBÛRG: Bi banga Komîteya Piştevaniya Efrînê ya Hambûrgê re bi hezaran Kurdistanî tevî dostên xwe li ber stasyona trenê ya Sternschanzeyê li hev civiyan û heta stasyona trenê ya navendî ya Hambûrgê meşiyan. Parlamenterê Hambûrgê yê Partiya Çep Zaklîn Nastîc piştî meşê axivî û got, "Li dijî êrîşên qirkirinê ku Erdogan li dijî Kurdan dike, weke Partiya Çep em bi têkoşîna gelê Kurd re ne."

BREMEN: Li ber avahiya Parlamenta Eyaleta Bremenê jî mîtîngek hate lidarxistin. Di mîtîngê de wêneyên sivîl û zarokên ji ber êrîşên dewleta Tirk li Efrînê jiyana xwe ji dest dan hatin nîşandan. Çalakgeran bang li hikumet û dewleta ELman kirin û got, "Mîna qirkirina Ermeniyan nebin hevparê qirkirina li Kurdan tê kirin."

BERLÎN: Li paytexta Elmanya Berlînê bi pêşengiya jin û zarokan çalakiya zincîra ji mirovan hate lidarxistin. Çalakî li ber avahiya Parlamenta Federal a Elmanyayê pêk hat û 2 saetan dewam kir. Di çalakiyê de komkujiyên ku Erdogan li Efrînê dike hatin şermezarkirin.

FRANKFÛRT: Êrîşên dagirkeriyê yên dewleta Tirk ên li ser Efrînê, li bajarê Frankfûrt ê Elmanyayê bi meş û mîtîngekê hatin şermezarkirin. Bi sedan kes tevlî çalakiyê bûn ku bi pêşengiya 'Komîteya Êdî Bes e ya Frankfûrtê' hate lidarxistin. Hevserokê NAV-DEM'ê Tahir Koçer li vir axivî û got, "Sala 2014'an çawa ku Erdogan di berxwedana Kobanê de sîle ji gelê Kurd xwar, wê îro jî di berxwedana Efrînê de sîleyeke din bixwe."

MUNSTER: Li bajarê Munsterê yê Elmanyayê bi sedan kes li navenda bajêr li hev civiyan û tecrîda giran a li ser Rêberê Gelê Kurd Abdullah Ocalan û êrîşên li ser Efrînê şermezar kirin.

LUDWÎGSBÛRG: Kurdistaniyên li gara otobusan a bajarê Lûdwîgsbûrg ê Elmanyayê li hev civiyan destek dan berxwedana Efrînê. Qisekeran gotin, "Em ji Erdogan natirsin, lê belê em şer naxwazin. Em aştiyê dixwazin."

SAARBRUCKEN: Li bajarê Saarbrucken ê Elmanyayê bi hezaran kesên li ber Eûropa Galerî li hev civiyan heta St. Johanner Marktê meşiyan. Li vir mîtîngek hate lidarxistin û çalakgeran gotin, "Efrîn li ber xwe dide. Divê em jî dakevin qadan û bibin dengê berxwedêrên Efrînê."

GÎESSEN: Li bajarê Gîessenê bi pêşengiya Navenda Civaka Demokratîk a Kurd û Platforma Piştevaniya Efrînê çalakî hate lidarxistin. Di axaftinan de hat ragihandin ku wê rê nedin êrîşên dagirkeriyê yên dewleta Tirk û bang li gel û raya giştî ya Elman hate kirin ku bi berpirsyarî tevbigerin.

MÎLANO: Ji bo şermezarkirina êrîşên li ser Efrînê li bajarê Mîlano Yê Îtalyayê bi hezaran kes meşiyan. Di çalakiyê de ku ji Porta Venezîa dest pê kir dirûşmên "Terorîst Erdogan", "Kujer Tirkiye", "Duh DAÎŞ îro Tirkiye" hatin qîrîn û bis edan belavok hatin belavkirin.

ÎNNSBRÛCK: Li bajarê Înnsbrûck ê Awûstûryayê konê agahdarkirinê hate vedan û li ser sûcê şer û kuştina sivîlan li Efrînê bi destê dewleta Tirk, belavok hatin belavkirin.

MADRÎD: Êrîşên dewleta Tirk ên li Efrînê, li paytexta Spanya Madrîdê ji aliyê Kurdistanî û Spanyayiyan ve bi mîtîngekê hatin şermezarkirin. Di çalakiyê de hat ragihandin ku Efrîn bi tenê nîne. **anfkurdi.com**

ENKS: PYD ne partiyeke terorîstî ye

Helwestên Hevpeymaniya Niştimanî ya oposizyona Sûriyê (Îtîlaf) narazîbûnekê di civaka Kurdî de peyda kir. Encumena Niştimanî ya Kurd li Sûriyê (ENKS) jî nerazîbûna xwe derbarê helwesta Itîlafê diyar dike û radigihîne PYD ne partiyeke terorîstî ye. Piştî êrîşên artêşa Tirikyê û grûpên çekdar yên bi ser opozisyonê ve li ser bajarê Efrînê, helwestên Itîlafa oposizyona sûriyê derbarê gelê Kurd tundtir bûne. Nemaze ku bi awayekî eşkere piştgiriya operasyona leşkerî li dijî Efrînê dike. Serkirdeyên ENKSê helwestên Itîlafê red dike û derbarê vê yekê bi zelalî êrîşên Tirkiyê şermezar dikin. Herwiha tekez dikin ku nûnerên ENKSê di Itîlafê de ji ber helwestên civîna Itîlafê, xwe ji civînê vekişandine. Serkirdê di ENKSê de Mihsin Tahir ji K24ê re got: "Daxuyaniya Îtîlafê ya dawiyê dibêje PYD partiyeke terorê ye em wê şermezar dikin. Em dibînin PYD partiyeke siyasî ye. Cudabûna siyasî di navbera me û PYD de heye, lê ti carî me negotiye ku PYD partiyeke terorî ye. Baweriya me bi proja û daxuyaniya Îtîlafê nayê, ji ber vê jî nûnerên me di Îtîlafê de di civînê de tehefuz kirin û ji civînê derketin." Ji aliyekî din ve, hin şîrovekarên siyasî didin zanîn ku ligel berdewamiya êrîşên Tirkiyê li ser Efrînê, pêwîst e ENKSê ji Itîlafê vekişe û karê xwe li Rojavayê Kurdistanê berdewam bike. Herwiha dibînin ku di hundirê ENKSê bi xwe de jî cudahiya nerînan heye, loma pêwîst e helwesteke yekgirtî ji ENKSê re hebe. şîrovekarê siyasî Ferîd Sadon ji K24ê re got: "Daxwaza gelê me ew e, divê ENKS û

TEV-DEMê re bigihin projeyek yan helwesteke hevbeş bi hev re bikin, dema nikaribin bikin her yek ji wan dikarê xebatê di ber gelê xwe de bikin, ji ber wê divê ENKS li hundir be, ne li derve be, asta wê siyasî û dîplomasî li derve be ne xem e, lê divê di hundir de bi PYDê re be yan ne pê re be çalak be."

Helwestên Itîlafê oposizyona Sûriyê narazîbûnekê di civaka Kurdî de peyda dike û di dema ku xelkên Rojava û piraniya partî û aliyên siyasî doza vekşandinê ji ENKSê ji Îtîlafê dikin, nûnerên ENKSê dibêjin, derbarê êrîşên li ser Efrînê de ew pabendî helwestên Itîlafê nabin. **kurdistan24.net**

410:1.QXD 11.02.2018 17:29 Page 11

Nêçîrvan Barzanî û Balyozê Amerîka çareserkirina pirsgirêkan gotûbêj kirin

Serokwezîrê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî û Balyozê

Amerîkayê yê li Iraqê Douglas Silliman hevdîtinek pêk anîn û di hevdîtinê de geşedanên herî dawî yên navbera Hewlêr û Bexdayê gotûbêj kirin.

Di hevdîtinê de Serokwezîrê Herêma Kurdistanê û Balyozê Amerîkayê yê li Iraqê li ser karê lijneyên taybet ên dabînkirina meaşên herdu wezaretên tendirustî û perwerdeyê yên Herêma Kurdistanê û herwiha rakirina qedexeya geştên navdewletî yên ser firokexaneyên Herêma Kurdistanê ji aliyê hikûmeta Iraqê ve axivîn û herdu alî hêviyên xwe anîn ziman ku gotûbêjên navbera Hewlêr û Bexdayê erênî bibin û rê li çareserkirina hemû pirsgirêkên navbera herdu aliyan vekin.

Di hevdîtinê de ku îro pêncşemê hat pêkanîn, Serokwezîr Nêçîrvan Barzanî û Douglas Silliman behsa beşdarbûna şanda Hikûmeta Herêma Kurdistanê di Konferansa Avakirina Iraqê de kirin ku biryar e di demeke nêz de li Kuweytê were sazkirin, bi wê hêviyê ku Herêma Kurdistanê jî ji vê derfetê sûdmend bibe û bikare para xwe ji wan alîkarî û projeyan bi dest bixe ku tê çaverê kirin ji bo avakirina Iraqê piştî bidawîbûna şerê dijî terorê, were pêkanîn.

Gotûbêjkirina hilbijartinên dahatû yê Iraqê û Herêma Kurdistanê, pêvajoya siyasî, rewşa Iraq û herêmê, qonaxa bidawîanîna DAIŞê li Iraq û Sûriyê, beşeke din a mijarên civînê bûn. *KDP.info*

Washington Times: Nêçîrvan Barzanî hêjayî xelata Nobel a Aştiyê ye

Rojnameya Waşhington Times a Amerîkayê di babeteke de nivîsiye, Serokwezîrê Herêma Kurdistanê Nêçîrva Barzanî bi jîrbûn û dîplomasiya xwe karî rê li şerekî xwînbar li Iraqê bigire, ku dê karesateke mezin a mirovî li pey xwe anîba, her ji ber wê yekê jî hêjayî wergirtina xelata Nobel a Aştiyê ye.

Nivîskar û Lêkoler Rachel Avraham di babetekê de li rojnameya Washington Times a amerîkî û bi navnîşana “Nêçîrvan Barzanî hêjayî xelata Nobel a Aştiyê ye”, amaje bi wê yekê kiriye, ku piştî referanduma serxwebûna Kurdistanê, piraniya welatan rêz li mafê gelê Kurdan bo cardana (ragihandina) mafê serxwebûnê negirtin, Amerîka hinceta wê yekê girt, ku dema referandumê guncaw nebûye, herwiha aliyên tirk û îranî û sûrî jî li dijî wê xwasteka Kurd bûn, çimku nêrîna wan ew bû ku ew pêngav dê bandorê li kurdên welatên wan jî bike.

Rachel Avraham di babeta xwe de herwiha nivîsandiye, Iraq û Îran heta amade bûn ku ji bo tekezbûna ji wê yekê ku ti dewleteke Kurdî li herêmê çê nabe, şer li dijî Kurd ragihînin, Supaya Pasdaran li gel hêzên Şîe êrişî ser Kerkûkê û navçeyên cihê nakok kirin, geştên esmanî yên navdewletî li ser firokexaneyên Hewlêr û Silêmaniyê hatin rawestandin û dorpêç li ser Kurdan hate sepandin û ji aliyê navdewletî ve jî Kurd hatin paşguhxistin.

Avraham herwiha dibêje, zêdebarî wan bûyerên ku li herêmê çê bûn û êrişî ser deverên Kurdî hat kirin, lê belê Nêçîrvan Barzanî

pabendî aştiyê bû û herwiha di wê baweriyê de bû, ku ti tişteke erênî bi rêya şer bi dest nayê.

Nivîskar herwiha di berdewamiya babeta xwe de ragihandiye, Nêçîrvan Barzanî dît ku xelkê wî ji ber ji dest dana Kerkûkê rastî çi nerihetiyekê bûne û hevdem eger biryara şerekî temam bide, dê çend nerihetî û karesatên din ên mirovî rastî xelkê wî bihên, ji ber wê jî wî şer ranegihand, û li dewsa wê yekê got, eger Ebadî bi rastî destûrê weke xwe cîbicî bike, wê demê serxwebûn tişteke pêwîst nabe, ji ber wê jî encama referandumê cemidand û dest bi civînên li gel serkirdeyên cîhanê kir, daku fişarên zêdetir bixin ser Ebadî, heta ku pabendî destûrê be, lê belê di demekê de ku piştevaniyên bo kurdistaneke serbixwe sînordar bûn, Nêçîrvan Barzanî piştgiriyeke mezin a navdewletî wergirt, bi taybet jî ji bo guvaşxistina ser Ebadî, heta ku bi temamî pabendî destûrê be. Bi wê yekê jî hêdî hêdî rewş ji bo Kurd baştir bû, ew jî ne ji ber wê yekê bû ku Ebadî dixwast, lê belê ew başbûn ji ber dîplomasiya Nêçîrvan Barzanî bû, ku bû sedem ku Ebadî bi rewşa nû razî bibe.

Nivîskar di dawiya nivîsa xwe de dibêje, arîşe û pirsgirêkên Kurd hêdî hêdî ber bi baştirbûnê ve çûn û bêyî ku xwîna zêdetir birije, bi dawî hatin, ji ber wê jî spas bo dîplomasî û jîrbûna birêz Nêçîrvan Barzanî ku zanî, kengê xwe ji şer biparêze, ji ber wê sedemê jî ew hêjayî xelata Nobel a Aştiyê ye, ku karî rêgirî li şerekî xwînbar bike, ku dê biba sedema zirareke mezin a mirovî li Iraqê. *KDP.info*

HSD: Me du helicopterên Tirkiyê li Efrînê xistin

Hêzên Sûrya Demokrat (HSD) ragihand, ku wan karî du hêlîkopterên Tirkiyê li Efrînê têkbişkînin û 11 serbazên Tirkiyê di nav herdu hêlîkopteran de hatin kuştin. Di daxuyaniyekê de, Navenda Ragihandina Hêzên Sûrya Demokrat got: "Duh şervanên me karîn hêlîkoptereke serbazî Tirkî bînin xwarê û du serbaz di encamê de hatin kuştin, herwiha hêlîkoptereke din ya veguhestinê hat têkşikandin û 9 serbazên Tirkiyê di nav de hatin kuştin".

Ev yek di demekê de ye, ku Tirkiyê tenê li ketina yek firokeyê mikurhatiye, lê red nekir ku duh 11 serbazên wê li Efrînê hatin kuştin. *kurdistan24.net*

Parlamentoya Kurdistanê êrîşa ser Efrînê şermezar kir

Parlamentoya Kurdistanê di civîna xwe ya îro de rewşa Efrînê nirxand û bi şermezarkirina êrişa Tirkiyê bo ser wê herêma Rojavaya Kurdistanê, berevaniya rewa ya xelkê Rojava û Kantona Efrînê bilind nirxand û hêviya serkeftinê jê re xwast.

Îro Parlamentoya Kurdistanê civîna xwe ya asayî saz kir û têde rewşa herêma Efrînê û êrişa Tirkiyê bo ser wê herêmê nirxand. Piştî bi dawî hatina civînê, parlamentoyê daxuyaniyeke nivîskî derbarê rewşa Efrînê de belav kir.

Di daxuyaniyê de 5 xal weke helwesta Parlamentoya Kurdistanê û 3 pêşniyar jî cih digirin. Parlamentoya Kurdistanê di daxuyaniya xwe de êrişa Tirkiyê li ser bajarê Efrînê yê Rojavayê Kurdistanê şermezar dike û daxwaz ji Tirkiyê dike, ku “rêz li prensîpên yasayên navdewletî û cîrantiyê bigre” û “demildest êrişên xwe rawestîne.”

Herwiha di daxuyaniyê de tê gotin: “Em daxwaz ji Netewên yekgirtî û civaka navdewletî dikin, ku bi mebesta rawestandina êrişa nerewa ya Tirkiyê bo ser Kantona Efrînê, bilez destwerdanê bikin.”

Parlamentoya Kurdistanê herwiha daxwaz ji rêxistinên mirovî yên navdewletî û aliyên alîkarder jî dike, ku “bi pêşkêşkirina alîkariyan û dabînkirina pêdawîstiyên bingehîn ên mirovî bi hawara xelkê sivîl ên Efrînê ve biçin.”

Di beşeke din a daxuyaniyê de parlamentoya Kurdistanê dibêje: “Em berevaniya rewa û mêrxasî ya jin û zilamên xelkê xweragir ên Rojava û Kantona Efrînê bilind dinirxînin û hêviya serkevtinê jê re dixwazin.” Parlamentoya Kurdistanê herwiha sê pêşniyaran dike, ku yek ji wan pêşniyaran ev e, ku “sînorê navbera Herêma Kurdistanê û Rojava ji bo gihandina alîkariyên pêwîst ên tendirustî û miroviyê bo xelkê mexdûrê Efrînê bi taybetî û Rojava bi giştî were vekirin.”

Parlamentoya Kurdistanê bang li aliyên siyasî yên Rojavayê Kurdistanê dike ku dest ji nakokiyên navbera xwe berdin û tekez dike: “Pêwîst e hêz û aliyên Rojavayê Kurdistanê bi berçavgirtina metirsiyên li ser ezmûna Rojava, nakokiyên xwe bidin alî û bi rêya diyalogê û hevqebûlkirinê, yekrêziya netewî dirist bikin û destkevtên xwe biparêzin.”

Di beşeke din a daxuyaniyê, Parlamentoya Kurdistanê amaje bi pêwîstiya Kongreya Netewî ya Kurdistanê di qonaxa niha de dike û dibêje: “Ji bo bicihanîna erkên hevbeş ên niştimanî, em sazdana Kongreya Netewî ya Kurdistanê di vê qonaxa niha de bi pêwîst dizanin û pêwîst e berjewendiya bilind a gelê Kurdistanê bi pratîkî li ser berjwendiyên îdeolojîk, hizbî û siyasî were girtin.”

Di dawiyê de jî Parlamentoya Kurdistanê spasî û pesnê “helwesta wêrekî ya cemawerê gelê Kurdistanê li Başûr û revenda Kurdistanî li welatên derve” dike, ku piştevanî li “Efrînê û xelkê qehreman ê Rojava” kirine û hêvî dike, ku çalakiyên nerazîbûnê û xwepêşandanên ji bo bi dawî hatina êrişên Tirkiyê berdewam bin. Parlamentoya Kurdistanê herwiha tekezî li ser wê çendê jî kiriye, ku “ezmûnên berê ji hemû aliyan re îsbat kiriye, ku pisgirêk û nakokî bi hêzê nayên çareserkirin û lojîka gotûbêjên aştiyane kilîda çareseriya hemû pirsgirêkan e.” *KDP.info*

Şandeya Herêmê di Kongireya Kiwêtê de beşdar e

Ji bo beşdarbûna li Kongireya yekemîn ya ji bo vegerandina avakirina Êraqî,Şandeyeke Herêma Kurdistanê berê xwe da Kiwêtê.biryare ku di navbera 12` û 14` vê mehê de civîn bê lidarxistin.

Wezîrê ji nû avakirina xaniyan di Hikûmeta Herêma Kurdistanê de Derbaz Kosret Resûl di Kongireyeke Rojnamevanî ku PUKmedia`yê dişopand de ragihand ku rola Kurdistanê di şerê li dijî DAÎŞê û pêşwazîkirinê li Koçberan de gelek mazin bû ji ber vê yekê pêwîstiya wê bi piştgiriyê û piştivaniyê heye. Her weha jî Şande ji Derbaz Kosret Resûl û Alî Sindê û Heval Ebu Bekir Nûrî Hedî û Ferhad Etroşî pêk tê. *PUKmedia*

410:1.QXD 11.02.2018 17:29 Page 12

Ji Qesra Spî daxuyaniya "piştgiriya bo Îsraîlê"

Rêveberiya Amerîkayê piştgiriya Îsraîlê dike ku li dijî Îran û Sûriyeyê xwe biparêze û herwiha heman Amerîkayê Îran tawanbar kir ku li herêmê çalakiyên "provokatîf" dike.

Di daxuyaniya nivîskî ya Berdevkê Çapemeniyê yê Qesra Spî da hat destnîşankirin ku rêveberiya Amerîkayê piştgiriyê dide Îsraîlê.

Di daxuyaniyê da wiha hat gotin, "Îsraîl mitefiqê sadiq ê Amerîkayê ye. Em piştgiriya Îsraîlê dikin ku li hemberî Sûriyeya ku Îran li pişta wê ye û li hemberî milîsên li başûrê Sûriyeyê xwe biparêze. Em bangî Îran û mitefîqên wê ên herêmî dikin ku dawiyê li çalakiyên xwe yên provokatîf bînin û ji bo aştiya herêmê bixebitin."

Berdevka Wezareta Karên Derva ya Amerîkayê Heather Nauertê jî duh di daxuyaniya xwe ya nivîskî da wiha gotibû, "Amerîka ji ber rageşiya li ser sînorê Îsraîlê gelekî bifikar e û herwiha Amerîka li pişta Îsraîlê ye ku xwe û serweriya xwe biparêze."

Artêşa Îsraîlê ragihandibû ku balafireke bêmirov a Îranê ji Sûriyeyê rabû û sînorê asîmanî yê Îsraîlê binpê kir ku li ser vê wan jî balafira navborî xist xwarê û li hemberî vê yekê li dijî hedefên Îranê yên li Sûriyeyê êrîşa asîmanî li dar xist.

Artêşa Îsraîlê herwisa ragihandibû dema firokeyên wan êrîşa asîmanî birin ser "hedefên Îranê" yên li Sûriyeyê, firokeyên wan bûn armanca firokeşikênan ku di encamê da jê F-16ek ket xwarê. ***trtnuce.com***

Piştî Şivan û Brader Hesen Şerîf jî ji bo Efrînê stirî

Şivan Perwer ji bo piştgiriya Efrînê stranek çêkiribû û li ser medya civakî weşandibû, Hozan Birader jî straneke piştgiriya Efrînê strand û li ser medyaya civakî belavkiribû.

Hozan Biradêr di strana xwe ya bi navê 'Ez Efrîn im' dibêje, 'Gelî kurdan ez Efrîn im…' de di rojên teng ên gelê Efrînê de, bo Efrînê daxwaza piştgiriyê dikir. Ji her çar perçeyên Kurdistanê ji bo piştgiriya Efrînê stranan çêdikin û xebatan dikin. Herî dawî jî Hunermendê kurd ku ji Başûrê Kurdistanê ye stranek li ser Efrînê çêkir. Hunermend Şerîf di strana xwe de ji şervanên kurd weke şêran behs dike û dibêje: "Ez dara zeytûnê ya kevnar im li erdê jîn da yî, mirinê ji min bazda ye, yan li paş min keti ye." ***peyamakurd.com***

Heleb: ji Areban re perwerdeya fêrbûna zimanê Kurdî hat avakirin

Bi armanca guhertinên Çand û Ziman li ser dexweza welatiyên areb yê Helebê,Komîsyona Perwerdeyê Civaka Demokratîk kursa perwerdê bi zimanê Kurdî vekir.

Piştî Şoreşa 19`Tîrmehê dexweza rakirin qedexekirinê li ser ziman li rûyê welatiyan aşkerebûn,û her kesekî xwest ku bi zimanê kesê din fêrbibe ji bo ku têkildarî û danû standin di navbera wan de esentir be.

Her weha jî xwandekeran bal kişandin ser fêrbûna zimanê Kurdî gotin ji ber hezkirina wan ji Çanda Kurdî re hezkirin ku fêrbibin û tekezkirin ku ev gaveke ji bo bihêzbûna girêdayên di navbera hemû pêkhatiyên gelê Sûrê de û bi taybet di berxwedaniyê de . ***PUKmedia***

Amerîka: Em piştevaniyê dikin li Herêma Kurdistanê wek qewareyeke destûrî

Şêwirmendê Encûmena Asayişa Herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî îro pêşwazî li Balyozê Amerîka li Iraqê Douglas Silliman kir. Di hevdîtinê de pêwendiyên her du aliyan, pêşhatên navçeyê û rewşa danûstandinên di navbera Hewlêr û Bexdayê de gotûbêj kirin.

Balyoza Amerîka piştevaniya xwe ji Herêma Kurdistanê wek qewareyeke destûrî dupat kir û amaje bi wê da ku welatê wê dixwaze Herêma Kurdistanê bi yek deng û yekgirtî ligel Bexdayê di danûstandinan de berdewam be û zû pirsgirêkên her du aliyan bêne çareserkirin.

Ji aliyê xwe ve, Şêwirmendê Encûmena Asayişa Herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî diyar kir, ku Herêma Kurdistanê dixwaze li gor destûrê tevahiya pirsgirêkên di navbera Hewlêr û Bexdayê de bêne çareserkirin û niha herêmê erkên xwe yên destûrî ji bo çareserkirina pirsgirêkan bicih kirine û li benda Bexdayê ne ku erkên xwe cibicî bike, lê hest bi cidîbûna Bexdayê ya çareserkrina pirsgirêkan nekiriye.

Balyozê Amerîka tekezî li ser berdewamiya navbênkariya di navbera Hewlêr û Bexdayê de kir û hêvî xwast bikarin di zûtirîn dem de pêşveçûn di danûstandinan de çê bibe.

Herwiha Balyozê Amerîka pabendbûna welatê xwe bi beşdariya di karên avadankirin û

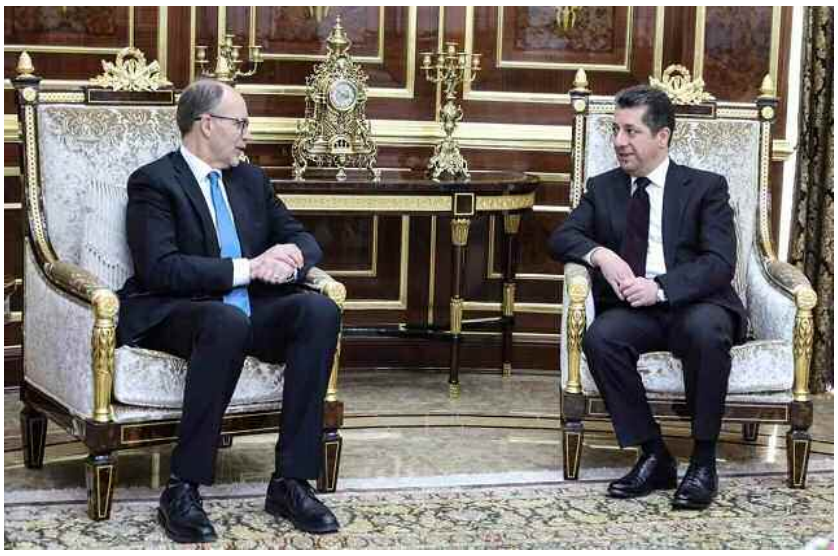

pêşxistina herêmê û navçeyên din ên Iraqê dupat kir û hêvî xwast ku bikarin di konferansa Kiwêtê ya ji bo hevkariya Iraqê de gelek hevkarî dabîn bikin.

Derbarê şerê li dijî terorê de jî, her du aliyan tekezî li ser berdewamiya hevkariyên dualî kirin û li hemberê Mesrûr Barzanî tekezî li ser berdewamiya herêmê ligel Hevpeymaniya Navdewletî ya li dijî DAIŞê kir û amaje bi wê kir, ku gefên teroristan li navçê maye û hîn hevkariya hemû aliyan pêşwîst e, lê hevahengiya leşkerî, siyasî û çareserkirina yekcarî ya pirsgirêkan di nava Iraqê de yek pakêc e divê di hemû astan de rewş bê asayîkirin û rêz li mafên destûrî yên hemû pêkhateyan bê girtin, ta zemîna serîhildana tundûtûjiyê nemîne.

Di çarçova hevdîtinê de, Balyozê Amerîkî pêzanîna xwe ji bo rola Pêşmerge di şerê li dijî teroristan de dupat kir û ragihand, hevkariyên Amerîka di warên darayî û rahênankirina Hêz;n Pêşmerge berdewam dibe. ***KDP.info***

Saziyên Kurdistanî û Mezopotamyayî name ji NY re şandin

Bi dehan partî û rêxistinên Kurd, Asûrî-Suryanî û Tirkiyeyî ji Sekreterê Giştî yê NY Antonîo Gûterres û ji gelek welatn re name şandin. Di nameyê de ji van kesan xwestin ku pêşî li komkujî û qirkirina li Efrînê bigirin.

Komîteya Dîplomasiyê ya Hevpar ku ji rêxistin û partiyên Kurd, Asûrî-Suryanî û Tirkiyeyî yên li Ewropayê pêk tê, name ji Sekreterê Giştî yê Neteweyên Yekbûyî (NY), lîderên welatên Yekîtiya Ewropa, DYA û gelek welatên din re şand.

ERDOGAN TEVÎ ÇETEYÊN EL NÛSRA ÊRÎŞ DIKE

Di nameyê de hate bibîrxistin ku Efrîn a ku ji 20'ê Çileyê ve êrîşên giran ên dewleta Tirk lê tê kirin, kantoneke ku milyonek mirov lê dijîn û gelek ji van mirovan ji deverên cuda yên Sûriyeyê koçberî wir bûne. Di nameyê de hat gotin, "Erdogan van êrîşan bi tena serê xwe nake. Tevî hevalbendên xwe; El Nûsra, Artêşa Azad û komên din ên terorê dike."

Komîteyê diyar kir, ji bo aramî û demokrasî li Sûriyeyê serdest bibe divê koalîsyona bi pêşengiya DYA li dijî êrîşên Tirkiyeyê destekê bide Hêzên Sûriyeya Demokratîk (QSD) û bang kir ku pêşî li van êrîşan bên girtin ku li dijî Efrînî û penaberên li kantonê tên kirin.

ARTÊŞEKE NATO'YÊ YA MODERN ÊRÎŞÎ SIVÎLAN DIKE!

Di nameyê de işaret bi komkujiya sivîlan hate kirin û ev tişt hate nivîsandin: "Ji ber êrîşên Tirkiyeyê yên li ser Efrînê heta niha 154 sivîl mirine ku gelek jin û zarok di nava wan de hene. Efrîn ku li Sûriyeya hilweşiyayî herêmeke ewle ye, bi şev û roj dibe hedefa artêşeke modern a NATO'yê. Ji ber êrîşên bi balafiran xanî xera bûne; malzemeyên tibî kêm bûne."

HIQÛQA NAVNETEWEYÎ TÊ BINPÊKIRIN

Komîteyê ragihand, êrîşên Tirkiyeyê yên li Bakurê Sûriyeyê sûcê li dijî mirovahiyê ye û bi rêya vê êrîşkariyê, hiqûqa navneteweyî bi rengekî giran hatiye binpêkirin.

Di dewama nameyê de hat gotin, êrîş hewldaneke qirkirina Kurdan, hemû gel û penaberên li Efrînê ye.

ERK Û WEZÎFEYA SAZIYÊN NETEWEYÎ Û NAVNETEWEYÎ

Komîteyê eşkere kir ku êrîşên li ser Efrînê encama pirsgirêkên navxweyî yên li Tirkiyeyê û kîna şexsî ya Erdogan a li dijî Kurdan e û ji Neteweyên Yekbûyî (NY), saziyên neteweyî û navneteweyî hate xwestin ku bi erk û berpirsyariya xwe rabin. Di dewama nameyê de wih hat gotin, "Ev helwest gefeke vekiriye li dijî aştiya cîhanê û ewlekariya Rojhilata Navîn. Ji bo pêşî li van gefên li ser aştî û ewlekariya navneteweyî bê girtin, girîng e saziyên neteweyî, navneteweyî û Neteweyên Yekbûyî tavilê bikevin nava liv û tevgerê."

DIVÊ NETEWEYÊN YEKBÛYÎ MIJARÊ BIBE BER DESTÊ DADGEHA CEZA YA NAVNETEWEYÎ

Di nameyê de hat destnîşankriin, binpêkirina hiqûqa navneteweyî ji aliyê Tirkiyeyê ve hincet e ku Neteweyên Yekbûyî serî li Dadgeha Ceza ya Navneteweyî (ICC) bide.

Herî dawî hişyarî hate dayin ku şerê Tirkiyeyê bi rengekî yekalî li dijî Bakurê Sûriyeyê ragihandiye dikare rê li ber şerekî nû yê navbera gelan veke û bang li Neteweyên Yekbûyî hate kirin ku ji bo pêşî li rûdana şerekî wiha bigire, tavilê van êrîşan rawestîne. Name ji Sekreterê Giştî yê Neteweyên Yekbûyî (NY) Antonîo Gûterres, serokdewlet, serokên hikumetan û wezîrên karên derve yên welatên Yekîtiya Ewropayê, Dewletên Yekbûyî yên Amerîka (DYA), Japonya, Awûstralya û Kanadayê re hate şandin. Sazî û partiyên ku mohra wan li binê nameyê hene ev in:

Kongeya Neteweyî ya Kurdistanê (KNK)
Yekîtiya Niştiman a Kurdistanê (YNK)
Partiya Yekîtiya Demokratîk (PYD)
Tevgera Goran
Hizbî Sosyalîst a Demokrat a Kurdistanê (HSDK)
Partiya Îslamî ya Kurdistan (PÎK)
Kongreya Civaka Demokratîk a Kurdên li Ewropayê (KCDK-E)
Partiya Komunîst a Kurdistanê
Yekgirtûyî Îslamî Kurdistan
Association of Islam in Kurdistan
Tevgera Jinên Kurd li Ewropayê (TJKE)
Kurdistan Êzidi Federation
Euroepan Syriac Union (E.S.U)
Partiya Jiyana Azad a Kurdistanê (PJAK)
Zehmetkêşan
Ayindeyî Party of Kurdistan
Rêxistina Ewropayê ya Partiya Demokratîk a Gelan
Partiya Kurdên Demokrat li Sûriyeyê (P.D.K.S)
Partiya Çep û Demokratîk a Kurdên li Sûriyeyê (PÇDK-S)
Pariya Çep a Kurdên li Sûriyeyê (PÇK-S)
Partiya Keskan a Kurdistanê
Enstîtuya Kurd li Brukselê
Yekîtiya Demokratîk a Yarsanan
Partiya Yekîtiya Neteweyî ya Azad-Rojava (PYNA)
T.N.K.S (Movement of Nûjen Kurdistan – Syria)
Meclîsa Dîasporayê ya Şengalê (Assemble of Şengalê in Foreign Country)
Dîwexanî Kurds in Europa
Kurdish Unions Party-Syria (EL WEHDA)
Kurdish Demokratic Pary-Syria (El Parti)
Kongreya Gelan a Mezopotamyayê (Asûrî-Suryanî)
Partiya Komunîst a Kurdistanê - Îran (KOMELE)
Kongreya Demokratîk a Gelan (HDK-Ewropa)

410:1.QXD 11.02.2018 17:29 Page 13

Davos û dîplomasiya hikûmeta Kurdistanê...

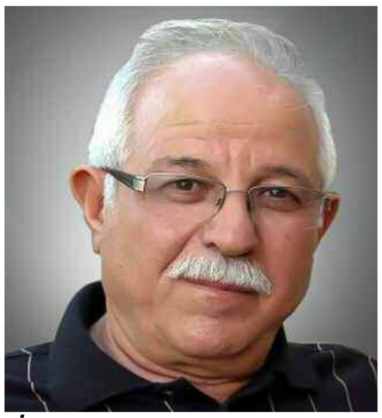

İbrahim Güçlü

Di jiyana neteweya kurd û tevgera serxwebûna Kurdistanê de gelek qonax û demên girîng bûne. Di sala dawî de jî, Kurdistan di qonexeke gelek xeter û girîng re derbas bû. Bûyerên di selekê deli Kurdistanê qewîmin li ser jiyana însanên kurd roleke gelek neyênî kir.

Ev pêvajoya nexweş û xerab, bi Qewimandina Çiyayê Kurd (Efrînê) jî didomîne.

Loma jî divê em kurd ji her demê zêdetir bi aqiltir tevbigerin û zêdetir xebat bikin.

LI BAŞÛRÊ KURDISTANÊ PIŞTÎ ÎŞGALA KERKUKÊ PÊVAJOYEKE NÛ DEST PÊ KIR...

Dîroka Başûrê Kurdistanê, di sedsala 20an de beriya Otonomoniya Kurdistanê (11ê Adara 1970yî) û piştî Otonomiya Kurdistanê (1975) bi du peryodên dîrokî hat terîf kirin.

Hîç şik tune ye ku Dîroka Başûrê Kurdistanê dê sedsala 21an de jî, du peryodan were terîf kirin û şirove kirin. Ew du peryodan jî, beriya îşgala Kerkukê (25ê îlona 2017) dema ku biryara dewleta Kurdistanê hate dayin û piştî îşgala Kerkukê (16.10. 2017) ye.

Di dîroka Başûrê Kurdistanê de hemû demên dîrokî bi Kerkukê tê bi nav kirin. Di sedsala 20an de ji bona Kerkukê di sala 1974an de di navbeya Desthilatdariya Kurdistanê û Dîktatoriya Baasê de şer çê bû. Piştgirên kurdan (Dewleta Îranê û Emerîkayê) kurdan re xiyanet kirin, Otonomiya Kurdistanê hat hilweşandin.

Di sala 2017an de jî wek tê zanîn di 25ê îlona 2017an de referandûma serxwebûna Kurdistanê hat li dar xistin. Kurdistaniyan biryar girt ku dewleta Kurdistanê ava bibe. Hezar mixabin dewletên dagirker û kolonyalîst ev biryara li dijî berjewendiya xwe dîtin û tespît kirin, ku li Başûrê Kurdistanê dewlet ava bibe, ev yêka li beşên din jî, ji dewletavakirinê re dê rê vebike û derfet çê bike. Loma hemûyan bi hev re êriş kir û dostên kurdan jî, ji wan re xiyanetÎ kir, Kerkuk û gelek bajerokên Kurdistanê hatin dagirkirin.

Loma jî di dîroka Başûrê Kurdistanê de piştî îşgala Kerkukê pêvajoyeke nû ya girîng û dîrokî dest pê kir. Paradigmeyeke nû hat rojevê.

Di vê pêvajoyê de dîplomasiyeke xûrt û bi Hikûmeta Erebên Şîî re muzakereke dijwar pêwîst e.

PEVAJOYA DÎPLOMASIYÊ...

Baş jî tê zanîn ku piştî ku Kerkuk îşgal bû, ew dostên kurdan yên ku di îşgala Kerkukê de deng dernexistibûn, bi awayekî dîsa piştgiriya xwe ya Kurdistanê nîşan dan. Hemûyan bi hev re, daxwaz kirin ku pirsgirêkên di navbeyba Kurdistanê û Iraqê de bi dîyalog û danûstandinan çarewer bibin.

Piştî îşgala Kerkukê di navbeyna Kurdistanê û Iraqê de nekokî dijwar bûn. Serokê Fransayê Macron diyar kir ku di navbeyna Kurdistan û Iraqê de bibe navbeynçî.

Loma jî Macron, Serokê Kurdistanê û Serokwezîrê Iraqê vexwende Fransayê.

Serokê Kurdistanê diyar kir ku dê pêşwaziya vexwendina Serokdewletê Fransayê bike. Serokwezîrê Iraqê di destpêkê de diyar kir ku dê pêşwaziya vexwendina serokdewletê Fransayê Macron bike; lê pişt re red kir.

Lê piştî ku ev konsepta pêk nehat, Serokdewleta Fransayê Serokwezîrê Kurdistanê beriya vê demekê vexwenda Fransayê. Li Qesra Elyseeyê hevûdîtin çê bû. Fransayê qiymetek mezin da seredaniya serokwezîrê Kurdistanê.

Serokwezîrê Kurdistanê diyar bû ku pirsgirêkên di navbeyna Kurdistan û Iraqê de hene, ji bona ku ev pirsgirêk çareser bibin pêşniyarên desthilatdariya Kurdistanê û hewcedariyên Kurdistanê û yên ku ji aliyê Fransayê ve bersîv bibin, gelek aşkere pêşkêş kir.

Serojkwezîrê Kurdistanê çû Îranê jî, Li wir jî gelek baş hat pêşwazî kirin. Gelek siyasetmedar û rewşenbîrên Kurdistanê ev ziyarete rexne kirin. Ez ji aliyê hest û hîsan de maf didim wan. Lê dema ku li rastiya Başûrê Kurdistanê dinêrim, zehmetiyên di rojevê de ne tînim berçav wê demê heq nadim wan rexneyan.

HIKÛMETA KURDISTANÊ LI DAVOSÊ DÎPLOMASIYEKE XÛRT MEŞAND...

Davos, bajarekî Swîsrê ye. Li wir her sal Zîrveya Aborî ya Dinyayê lê tê darxistin.

Vê zîrveyê di sala 1971an de dest pê kir.

Wê demê civîneke biçûk pêk hatibû.

Ev platforma, ji aliyê Klaus Ashwab ve ava bû.

Armanca vê platformê ew bû, ku şirketên Ewrûpayê yên xwediyê performansa baş nînin re teknîka Emerîkayê bê pêşkêş kirin.

Kesên karmend û sermeyadarên dinyayê, siyasetmedarên bi navûdeng piştî demekê ji Platforma Davosê re eleqeke xûrt hat diyar kirin.

Li hemû dinyayê jî bû platformeke populer.

Ew Zîtveya her sal tê li dar xistin. Kesên karmend û sermeyadarên dinyayê, siyasetmedarên bi navûdengû berpirsiyarên rêxistinên sivîl û aqademîsyên, beşdarî Platforma Davosê dibin.

Ji dinyayê nêzikî 3 hezar kesên bijarte beşdarî Platforma Davosê dibin.

Armanca Platforma Davosê, "rewşa dinyayê başkirin û pêşxistine".

Di Platforma Davosê de panel û semîner pêk tên.

Nûnerên Davosê jî di wan civînan de cî digrin.

Serokwezîrên dinyayê, wezîrên aboriyê yên dinyayê, siyasetvamedarên bi navûdng, serokkomar û serok dewletên dinyayê, kesên li dinyayê navdar yên hûnermend beşdarî Platforma Davosê dibin.

Îsal jî, serokên bi navûdeng yên wek Emmanuel Macron, Angela Merkel, Theresa May, Justin Trudeu, Benjamin Netanyahu, Mauricio Macri Emmerson Mnangagqa ve Narendra Modi beşdarî Platforma Davosê bûn.

Serokên Emerîkayê wek edetî beşdarî Platforma Davosê nabin. Lê îsal Trump wek serokdewletê Emerîkyê beşdarî Davosê bû. Axevtina dawî ya Platforma Davosê jî wî pêşkêş kir.

Serokê Fona Pera Ya Navneteweyî û temsîlkarên Neteweyên Yekjbûyî jî beşdarî Platforma Davosê bûn.

Berpirsiyarên gelek şirketê mezin jî beşdarî Platforma Davosê bûn.

Serokê Kurdistanê Birêz Mesûd Barzanî jî par beşdarî Platforma Davosê bû.

Îsal jî serokwezîrê Kurdistanê û şandeke wî beşdar bûn.

Serokwezîrê Kurdistanê bi serokwezîr û serok wezîrên derve yên 14 dewletên bi navûdeng re civîn û hevdîtin pêk anî.

Serokwezîrê Kurdistanê, bi wezîrê devre yê Emerîkayê, Japonyayê, Hollandeyê, Elmanyayê, Fransayê, Belçîkayê û gelekên din re civîn pêk anî.

Daxwazên Kurdistanê pêşwazî wan kir. Derket holê ku xebeteke gelek baş bû.

Serokwezîrê Kurdistanê li Davosê dîplomesiyeke xûrt pêk anî. Hîç şik tune ye ku encamên vê xebatê dê xizmetî Kurdistanê bike.

Lê mijara girîng ew e ku neteweya kurd û desthilatdarê Başûrê Kurdistanê hûndirê mala xwe paqij û rêxin. Xiyanete hatiyê kirin bi hiqûqê bertaraf û çareser kirin.

Bi taybetî jî, ji bona ku YNKê nekeve bin kontrol û desthilatdariya Grûba Xiayanetê divê xebateke hevbeş û bi plan û aqilane bê meşandin.

Amed, 09. 02. 2018

Salih Mislim: Wê Amerîka bergiriyê li Minbic bike

Hevserokê berê yê PYD Salih Mislim, di hevdîtinekê de li gel Kenala Euro News ragihand, ku heya niha wan helwesta Amerîka beramberî operasyona Tirkiyê li Efrînê, ne li gorî astê pêwîst e û got: Amerîka dest ji Rojavayê Kurdistanê bernade.

Salih Mislim di wê hevdîtinê de got jî: "Amerîka ji me re gotiye em ji Minbic dernakevin û beramberî her êrîşeke Tirkiyê emê berevaniyê bikin". Ev yek di demekê de ye, ku ber çend rojan Tirkiyê ji Amerîka xwestibû ku hêzên xwe ji Minbic bikşîne, ji ber ku ew dixwaze operasyonekê wek ya Efrînê li Minbic jî destipê bike, lê di beramberî wan daxwazên Tirkiyê de, fermandeyên pile bilind yên Amerîka li Rojavayê Kurdistanê û Sûrya, tekeziyê li ser mana serbazên welatê xwe li wê deverê dikin û hejmarek ji fermandeyên Amerîka serdana sengerên HSDê li Minbic kirin. **kurdistan24.net**

Piştî gefên Tirkiyê Amerîka hêzên xwe li Minbicê zêde dike

Berdevkê encûmena leşkerî ya Minbicê Şervan Derwîs ragehand ku, piştî gefê vê dawiyê yên Tirkiyê Amerîka hêzên xwe li Minbicê zêdekirin. Di daxuyaniyekê de ji kenala K24ê re berdevkê encûmena leşkerî ya Minbicê Şervan Derwîs ragehand ku, hevkariya me bi hevpeymaniya navnetewî re berdewam e.

Herwiha Derwîş tekez kir ku, piştî gefên Amerîkayê hêza xwe li Minbicê zêdekirine. Serokomarê Tirkiyê Recep Teyip Erdogan di daxuyaniyên xwe de gefa berdewamiya operasyona li dijî Efrînê ta Minbicê dixwe û daxwaz ji hêzên Amerîkî kir ku hêzên xwe ji Minbicê vekişe. **BasNews**

Rojnameya Die Welt: Li bakurê Sûriyê 15 jinên Almanî yên endamên DAIŞê girtî ne

Rojnameya Die Welt a almanî ragehand ku, 15 jinên Almanî yên endamên DAIŞê di girtîgehên rêveberiya xweser li navçeyê kurdî li bakurê Sûriyê ne.

Li gor rojnameya Die Welt a almanî ragehandî ku, pisporê dijî terorê di rêxistina HRW de Nedîm Hûrî di meha Kanûna Duyem sala 2018 serdana girtiyan kir û bi wan re danûstandin kiriye û da zanîn ku, 800 jin biyanî endamên DAIŞê di 4 kampan de girtî ne. Li gor rojnameyê li ser zarê wî pisporî tekez kir ku, ew 800 jinên girtî ji 40 welatan ne, di nav de jî Kanada, Fransa, Brîtanya, Tirkiy û Ustralya ne, herwiha daxwaz ji hikumetên Ewropî kir ku, wan zarokên biyanî vegerînin ji ber ku, qûrbaniyên şerin û ti guhnehê wan tuneye. **BasNews**

410:1.QXD 11.02.2018 17:29 Page 14

В Генштабе Турции рассказали о причине крушения вертолёта в ходе операции в Африне

В Генштабе Вооружённых сил Турции рассказали о том, что стало причиной крушения вертолёта в ходе военной операции в сирийском Африне. Об этом сообщает CNN Türk.

Отмечается, что причиной крушения вертолёта стала техническая неисправность.

Также сообщается, что в результате инцидента погибли двое турецких военнослужащих.

В настоящее время проводится расследование, уточняются все обстоятельства произошедшего.

Ранее президент Турции Реджеп Тайип Эрдоган сообщил, что военный вертолёт ВС Турции был сбит в ходе операции в сирийском Африне.

20 января в стране официально объявили о начале операции "Оливковая ветвь" против курдских формирований в регионе. ***kurdistan.ru***

Министр обороны Германии встретилась с премьером Ирака

Министр обороны Германии Урсула фон дер Ляйен в ходе визита в Багдад обсудила с премьер-министром Ирака Хайдером аль-Абади двустороннее сотрудничество и подтвердила поддержку Ирака со стороны Германии, сообщила пресс-служба аль-Абади.

"Во время встречи обсуждалось укрепление двустороннего сотрудничества между странами в сфере безопасности. Отмечено серьезное развитие вооруженных сил и органов безопасности Ирака. Обсуждалась также ситуация в регионе", — сообщила пресс-служба аль-Абади в своем Telegram.

По данным пресс-службы иракского премьера, фон дер Ляйен "подтвердила поддержку своей страны Ираку во всех областях, помимо восстановления стабильности и реконструкции". Отмечается, что немецкого министра на встрече сопровождала делегация.

Ирак объявил в декабре прошлого года о победном завершении войны против террористической группировки ИГ*. В среду сообщалось, что новое правительство Германии, согласно поступившему в распоряжение РИА Новости проекту коалиционного соглашения, выступит за прекращение военной инструкторской миссии в Ираке и сокращение военного контингента ФРГ в стране, так как "миссия была успешной" и ИГ* "удалось оттеснить военными средствами". ***kurdistan.ru***

В Африне сбит турецкий вертолет

Турецкий военный вертолет был сбит во время наступления Анкары на сирийские курдские войска в Африне на северо-западе Сирии.

Это подтвердил президент Турции Реджеп Тайип Эрдоган.

"Чуть раньше один из наших вертолетов был сбит", - сказал Эрдоган, пообещав расквитаться за это.

Нет точных сведений о том, кто именно сбил вертолет, но предполагается, что это сделали сирийские курдские "Отряды народной самообороны" (YPG).

С 20 января Турция ведет военное наступление на силы YPG в сирийском Африне. Однако до сих пор ей не удалось достигнуть каких-либо значительных территориальных завоеваний. ***kurdistan.ru***

Курдский лидер из Сирии - об операции в Африне

Турецкая армия проводит операцию против курдов в их анклаве Африн на севере Сирии. Курдское ополчение участвовало в международной кампании против так называемого "Исламского государства". Лидер курдской партии "Демократический союз" и деятель сирийской оппозиции Салих Муслим утверждает, что действия Анкары — на руку террористической группировке:

"Это своего рода месть "Исламского государства" за его поражение во многих местах. Эту месть осуществляет Турция, - сказал он. - И Турция не одна. Есть определенный консенсус между сирийским режимом, Ираном и Турцией".

Турция пытается не допустить расширения курдами своего влияния в регионе и создания своего государства. Из представитель Салих Муслим заявил, что турецкая армия нанимает тех, кто воевал против курдов:

"Турция не отличается от боевиков "Исламского государства", которых она воспитала и обучила, - продолжал Муслим. - Даже в Африне турки теперь используют недобитков, которые вырвались из Ракки и из Мосула".

Турецкое наступление может продолжиться на восток к городу Манбидж и достичь районов, где находятся американские военные. Мы спросили представителя курдов, будут ли США на их стороне или со своим союзником по НАТО Турцией.

"Международная коалиция против "Исламского государства" всё ещё на месте, её члены морально обязаны быть с нами, - ответил Муслим. - Но мы не знаем, что она будет делать, если турки продолжат наступление. Мы же со своей стороны будем сопротивляться. Мы будем отбивать их вторжение, их атаки, мы будем сопротивляться. Пока Соединённые Штаты говорят нам ОК, мы всё ещё с вами, мы будем защищать, я так понимаю, даже если будет наступление на Манбидж".

Президент Турции Реджеп Тайип Эрдоган заявил, что операция "Оливковая ветвь" в Африне носит антитеррористический и оборонительный характер, и что она не преследует цели захвата территорий Сирии. В 2016 году Турецкая Республика выдала ордер на арест Салиха Муслима — его обвиняют в причастности к подрыву автобуса с турецкими военными. Тогда погибло 30 человек. В Анкаре считают, что возглавляемый им "Демократический союз" связан с запрещённой в Турции Рабочей партией Курдистана, хотя сирийские курды такую связь отрицают. ***kurdistan.ru***

ООН призывает к немедленному прекращению огня в Сирии

Организация Объединенных Наций призвала к немедленному прекращению огня в Сирии для разрешения тяжелой гуманитарной ситуации в раздираемой войной стране.

ООН настоятельно призвала к немедленному прекращению боевых действий, продолжающихся на всей территории Сирии, чтобы обеспечить доставку гуманитарной помощи и услуг, эвакуацию критически больных и раненых и облегчить страдания людей, насколько это возможно, где бы они ни находились, сказано в пресс-релизе ООН, опубликованном во вторник.

Гуманитарная группа в Сирии предупредила о жестоких гуманитарных кризисах в нескольких частях страны, включая Африн, Ракку и Идлиб.

ООН заявила, что многие мирные жители "фактически находятся в западне" в Африне, и им не дают покинуть территорию, где проводятся военные операции Турции. Около 380 семей смогли эвакуироваться, добраться до окрестных деревень и кварталов города Алеппо, однако тысячи людей остаются перемещенными внутри Африна.

Турция начала военную операцию "Оливковая ветвь" в Африне 20 января. По меньшей мере 15 000 человек от туда были перемещены внутри страны, оставив приграничные районы, где идут основные боевые действия, и переехали в центральный Африн.

Как сообщает "Oxfam", представители системы здравоохранения Африна заявили, что более 140 гражданских лиц были убиты и еще 310 получили ранения.

В Ракке, которая была освобождена от "Исламского государства" (ИГ) в основном курдскими "Сирийскими Демократическими силами" в октябре прошлого года, "разрушение города не имеет себе равных и условия остаются небезопасными", говорится в заявлении ООН. Многие мирные жители, попытавшиеся вернуться домой, были убиты или ранены самодельными взрывными устройствами (СВУ). "Услуги отсутствуют. Доступ гуманитарных работников в город практически невозможен из-за небезопасных условий".

В Идлибе 15 декабря сирийская армия предприняла новое наступление, что вызвало "увеличение числа жертв и передвижение гражданских лиц в более безопасные районы", многие из них, чтобы избежать боевых действий, были вынуждены бежать несколько раз. Более 270 000 человек остаются перемещенными. Сирийский конфликт начался в 2011 году. Гражданская война осложнилась активизацией ИГ в 2014 году. Половина всех сирийцев были вынуждены покинуть свои дома и по меньшей мере 400 000 человек были убиты. ***kurdistan.ru***

410:1.QXD 11.02.2018 17:29 Page 15

Коалиция: Мы будем защищать себя и своих партнеров

После того, как коалиционные силы и их союзники в Сирии попали под обстрел в Дейр-эз-Зоре, и в связи с угрозами из Анкары, представитель международного альянса заявил, что они имеют право защищаться и не будут не стеснятся делать это.

События, произошедшие в среду вечером, показывают, что "наша позиция очень ясна, что мы будем защищать себя и своих партнеров. Если в будущем [у

кого-нибудь] появятся какие-то мысли о том, чтобы сделать это, я надеюсь, что они дважды подумают, прежде, чем сделать это – кто бы это ни был", - сказал в четверг в интервью "Rudaw TV" полковник Райан Диллон.

Так он прокомментировал удары сил коалиции по сирийской армии, ранее атаковавшей штаб-квартиру "Сирийских Демократических сил" (СДС) в Дейр-эз-Зоре на востоке Сирии.

По оценкам Соединенных Штатов, в ходе ответного удара были убиты более 100 солдат сирийской армии.

Однако Диллон подчеркнул, что миссией коалиции остается войной против "Исламского государства" (ИГ). "Мы не ведем борьбу с силами режима. Наша борьба продолжается, и она сосредоточена на ИГ", - сказал он.

В среду Диллон находился в сирийском Манбидже вместе с командующим всеми коалиционными силами в Ираке и Сирии, генерал-лейтенантом Полом Э. Фанком.

Он назвал эту поездку "обычным визитом", но признал, что он прошел в то время, когда Турция непосредственно угрожает коалиционным силам и их союзникам из СДС в этом районе.

Президент Турции Реджеп Тайип Эрдоган пообещал "прекратить игры вдоль наших границ, начиная с Манбиджа".

Силы коалиции размещены в районе Манбидж для предотвращения столкновений между Турцией (и про-турецкими силами) и сирийскими курдскими "Отрядами народной самообороны" (YPG – главными сирийскими союзниками коалиции в противостоянии ИГ и основной составляющей частью СДС).

Турция объявила YPG террористами, угрожающими ее границам с Сирией. Заместитель премьер-министра Турции Бекир Боздаг заявил, что "американские солдаты в форме YPG" могут стать целями турецкой армии в Сирии.

Визит генерал-лейтенанта Фанка в Манбидж был возможностью "для него сказать нашим войскам и средствам массовой информации, которые были в этом районе, что у нас всегда есть неотъемлемое право защищаться от любой угрозы, будь то ИГ или что-то еще", объяснил Диллон. Обращение генерала к солдатам, защищающим Манбидж, было подтверждением того, что коалиция поддерживает их, "несмотря на некоторые риторики и некоторые разговоры, которые были в новостях в последнее время", добавил Диллон.

Касательно Африна, где военная операция Турции против YPG ведется почти три недели, Диллон сказал, что коалиция не ведет там операции, но внимательно следит за ситуацией, чтобы понять, как это может повлиять на войну против ИГ.

СДФ, возглавляемая YPG, сражаются "каждый день, чтобы победить элементы ИГ" в долине реки Эфрат в восточной части Сирии, сказал Диллон, отметив, что ИГ остается самой большой угрозой для Ближнего Востока и всего мира.

"Таким образом, поскольку все, что происходит в Африне, отвлекает от борьбы с ИГ, это очень беспокоит коалицию", - сказал он. **kurdistan.ru**

НАТО и коалиция помогут реформировать пешмерга

Возглавляемая США коалиция по противодействию "Исламскому государству" (ИГ) и НАТО помогут Иракскому Курдистану осуществить реформы, разработанные для министерства пешмерга Регионального правительства Курдистана (КРГ).

Пресс-секретарь министерства пешмерга Халгурд Хикмат сообщил 7 февраля "Kurdistan24", что министерство имеет пять пакетов реформ, которые будут реализованы в ближайшее время.

По словам Хикмата, министерство пешмерга планирует полностью перестроить свою администрацию в будущем, и это будет осуществляться под наблюдением НАТО. Чиновник сказал, что новая структура будет отличаться от министерства обороны Ирака. Однако он отказался предоставить дополнительную информацию. **kurdistan.ru**

Министр иностранных дел Франции предупреждает Турцию

Министр иностранных дел Франции предупредил Турцию о необходимости прекратить гибель мирных жителей в сирийском курдском городе Африн.

"То, что делают Иран и Турция в Сирии, нарушает международное право, и Турция не может убивать ни в чем не повинных мирных жителей в Африне для обеспечения безопасности своих границ", - заявил в среду в интервью "BFM TV" министр иностранных дел Франции Жан-Ив Ле Дриан. Длящиеся с 20 января атаки турецкой армии на Африн, привели к гибели уже 148 мирных жителей и ранению 365. Свою операцию с кощунственным названием "Оливковая ветвь" Турция начала под предлогом возможных атак на ее границы курдских сирийских "Отрядов народной самообороны" (YPG). **kurdistan.ru**

Коалиция США нанесла удар по сторонникам Асада в Сирии

Силы коалиции во главе с США, которые участвуют в операции "Непоколебимая решимость", нанесли авиационный удар по проправительственным силам в Сирии, сообщает агентство Reuters со ссылкой на штаб операции.

В штабе заявили, что удар

по силам сторонников президента Сирии Башара Асада был нанесен в ответ на нападение на штаб "Сирийских демократических сил" (SDF).

"Защищая коалиционные силы и силы партнеров, коалиция провела удары по атакующим, чтобы отразить акт агрессии против партнеров, участвующих в глобальной миссии по уничтожению ИГ", — говорится в заявлении. (ИГ — террористическая группировка, деятельность которой в России запрещена).

В качестве советников в рядах SDF находились военнослужащие коалиции, отметили в штабе операции. О потерях в ходе обмена ударами информация не поступала.

30 января в Сочи завершился Конгресс сирийского национального диалога, инициатором проведения которого выступила Россия. В речи на закрытии форума спецпосланник генсека ООН по Сирии Стаффан де Мистура объявил о решении участников создать конституционный совет, который будет состоять из представителей действующей власти, оппозиции, гражданского общества и племен.

Всего в Сочи приехали 1393 человека — члены различных партий и политических движений, члены профсоюзов, старейшины племен, религиозные деятели, активисты, правозащитники и представители студенческих союзов, как оппозиционных, так и лояльных нынешнему сирийскому режиму и президенту страны Башару Асаду. Благодарность России за проведение Конгресса высказал Генеральный секретарь ООН Антониу Гутерреш. По его словам, необходимо перезапустить женевский процесс. **kurdistan.ru**

YPG подбили еще один турецкий танк возле Африна

Сирийские курдские "Отряды народной самообороны" (YPG) в среду уничтожили еще один турецкий танк в ходе ожесточенных вооруженных столкновений между сторонами в Африне на северо-западе Сирии. Согласно видео, опубликованному пресс-службой YPG в социальных сетях, сирийские курдские силы 7 февраля подбили танк в селе Касталь Хадрийя района Бюльбюль.

Это второй танк турецкой армии, уничтоженный YPG с помощью противотанковых систем. Турция ведет свое наступление на сирийские курдские силы в Африне с 20 января. Несмотря на большое количество войск и поддержку про-турецкой "Свободной сирийской армии", Анкара пока не смогла добиться значительных побед. **kurdistan.ru**

ДИПЛОМАТ

KÜRD DÎPLOMAT

№ 05 (410) 12 - 18 Февраль 2018-год ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Масрур Барзани: Эрбиль ждет, когда Багдад выполнит свои конституционные обязательства

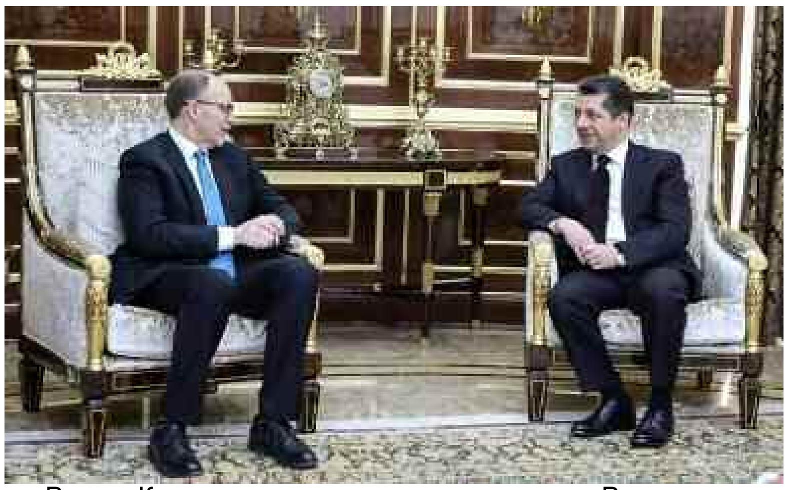

Регион Курдистан по-прежнему привержен своим конституционным обязательствам в надежде на разрешение кризиса в Ираке, однако Багдад, похоже, неохотно выполняет свои обязательства перед курдами, сказал глава Совета Безопасности Иракского Курдистана Масрур Барзани.

Как заявил курдский чиновник, Эрбиль надеется, что споры между Региональным правительством Курдистана (КРГ) и федеральным правительством Ирака будут рассмотрены в соответствии с конституцией страны. Однако, по мнению Барзани, проблемы между Эрбилем и Багдадом омрачены конфликтами в Багдаде в связи с предстоящими выборами.

Эти заявления были сделаны во время встречи Барзани с послом США в Ираке Дугласом Силлиманом.

Согласно отчету офиса СБ Курдистана, Барзани также приветствовал поддержку посла Силлимана сильному Курдистану и недавнее решением США о финансовой поддержке пешмерга.

"Посол Силлиман проинформировал канцлера Барзани о попытках США включить представителей КРГ в предстоящую международную конференцию по реконструкции в Кувейте". Что касается международных антитеррористических усилий, Барзани сказал, что Курдистан по-прежнему привержен сотрудничеству с возглавляемой США коалицией в надежде на ликвидацию террора в регионе, и отметил, что военные и политические усилия должны быть объединены для противостояния вызовам безопасности.

kurdistan.ru

КРГ выступило с опровержением доклада "HRW" о негуманном отношении к пленным боевикам ИГ

Региональное правительство Курдистана (КРГ) 9 февраля выступило с опровержением обвинений, выдвинутых против курдских пешмерга правозащитниками "Human Rights Watch" (HRW). Международная правозащитная организация обвинила пешмерга и курдские силы безопасности в негуманном отношении к пленным боевикам "Исламского государства" (ИГ) и расстрелах пленных джихадистов. Как заявил Диндар Зебари, глава комитета КРГ по мониторингу и реагированию на международные доклады, к подозреваемым в членстве в ИГ, захваченным курдскими силами, относятся в соответствии с законом и наравне с любыми другими лицами, содержащимися под стражей в Курдистане.

По словам Зебари, во время войны против ИГ на линию фронта пешмерга ежедневно прибывало большое количество беженцев и ВПЛ, и все мужчины проходили проверку сил безопасности, чтобы убедиться, что среди них нет скрывающихся террористов. При этом, от проверки освобождались женщины, поскольку войска пешмерга должны были учитывать культурные и традиционные проблемы. "За последние три года по подозрению в связях с ИГ было арестовано в общей сложности 2652 человека. Среди них 1100 подозреваемых были признаны виновными и приговорены к тюремному заключению на срок от трех лет до пожизненного заключения", сообщил представитель КРГ. В общей сложности 870 подозреваемых были освобождены после того, как суд снял с них обвинения, а 682 человека все еще находятся в процессе допроса.

"HRW" также заявила о своей обеспокоенности судьбой сотен пленных членов ИГ, находившихся в руках курдских войск в Киркуке, и "исчезнувших" после 16 октября прошлого года, когда пешмерга были вытеснены из Киркука иракской армией и проиранскими ополченцами "Хашд аш-Шааби". Как заявил Зебари, в тюрьмах Киркука не было задержанных ИГ, но около 1000 членов ИГ, которые сдались войскам пешмерга в районе Дубиз на юге провинции Киркук, "были перевезены в Главное управление безопасности Эрбиля (Асаиш)". Зебари сообщил, что силы пешмерга контролировали линию фронта протяженностью 71 км вдоль районов Хардан, Раи и Джолат, чтобы заблокировать путь боевикам ИГ, которые собирались бежать в Сирию. Некоторые джихадисты атаковали пешмерга, чтобы прорваться к границе, а другие хотели капитулировать и расстреливались своими. При этом, пешмерга никогда не открывали огонь по тем джихадистам, которые сдались, или по пленным.

kurdistan.ru

"Благотворительный фонд Барзани" и ЮНИСЕФ доставили одежду для тысяч детей беженцев

"Благотворительный фонд Барзани" и ЮНИСЕФ доставили одежду для тысяч детей беженцев

"Благотворительный фонд Барзани" в сотрудничестве с ЮНИСЕФ доставил зимнюю одежду тысячам перемещенным в Курдистан детей.

8 февраля Фондом и ЮНИСЕФ была доставлена теплая одежда для 9069 перемещенных детей в лагерях "Шейхан", "Дауда" и "Шария".

Кроме того, Фонд передал учебные материалы для 800 учеников начальной школы в районе Рзгари города Эрбиль. "Благотворительный фонд Барзани" играет ключевую роль в оказании помощи школьникам из бедных семей, снабжая их учебными материалами на весь год обучения.

kurdistan.ru

Allah rəhmət eləsin!

"Azərbaycan Kürdləri" İctimaii Birliyinin idarə heyəti adından və "Diplomat" qəzetinin redaksiya heyəti Tahir Süleyman, Əhməde Həpo, Ədalət Bədirxanlı, Nəriman Əyyub, Dostəli Paşayev, Fəxrəddin Paşayev, Nofəl Ədalət, Adıgözəl müəllim, Füzuli Tanrıverdiyev, Elxan müəllim, Asif müəllim, Sağatel Cəbrayılov, Ramiz Qəmbər, Siyabən müəllim, Rövşən, Xaliq, Allahyar Cəbrayılovlar, Manaf Səfərov, Vüsal Ziyadxanoğlu, Namiq İbrahimov

Səmədova Sədaqət Eyvaz qızının

vaxtsız vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun atasına və yaxınlarına dərin hüznlə başsağlığı verirlər. Allah rəhmət eləsin, məkanı Cənnət olsun!

"Azərbaycan Kürdləri" İctimaii Birliyinin idarə heyəti adından və "Diplomat" qəzetinin redaksiya heyəti Tahir Süleyman, Əhməde Həpo, Ədalət Bədirxanlı, Nəriman Əyyub, Dostəli Paşayev, Fəxrəddin Paşayev, Nofəl Ədalət, Adıgözəl müəllim, Füzuli Tanrıverdiyev, Elxan müəllim, Asif müəllim, Sağatel Cəbrayılov, Ramiz Qəmbər, Siyabən müəllim, Rövşən, Xaliq, Allahyar Cəbrayılovlar, Manaf Səfərov, Vüsal Ziyadxanoğlu, Namiq İbrahimov

Həsənova Günay Şakir qızının

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun yaxınlarına dərin hüznlə başsağlığı verirlər. Allah rəhmət eləsin, məkanı Cənnət olsun!

"Azərbaycan Kürdləri" İctimaii Birliyinin idarə heyəti adından və "Diplomat" qəzetinin redaksiya heyəti Tahir Süleyman, Əhməde Həpo, Ədalət Bədirxanlı, Nəriman Əyyub, Dostəli Paşayev, Fəxrəddin Paşayev, Nofəl Ədalət, Adıgözəl müəllim, Füzuli Tanrıverdiyev, Elxan müəllim, Asif müəllim, Sağatel Cəbrayılov, Ramiz Qəmbər, Siyabən müəllim, Rövşən, Xaliq, Allahyar Cəbrayılovlar, Manaf Səfərov, Vüsal Ziyadxanoğlu, Namiq İbrahimov

Çıraqova Nazlı Sadıx qızının

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun yaxınlarına dərin hüznlə başsağlığı verirlər. Allah rəhmət eləsin, məkanı Cənnət olsun!

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:
TAHİR SÜLEYMAN
İMTÎYAZ Û SERNIVÎSAR:
TAHÎR SİLÊMAN
УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:
ТАХИР СУЛЕЙМАН
Tel: +994 50 352-33-18

Xüsusi müxbirlər:
Ramiz Qərib,
Tariyel Cəlil
Региональный корреспондент:
Усуб Тейфур
Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri Az1040, küçə S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17
Navnîsan: Bakû Az1040, soqaq S.Mêhmandarov xani 25, mal-17
Адрес: Баку Az1040, улица С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnib və "Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur.
e-mail: hewler@mail.ru
Şəhadətnamə: NFŞ 005004966
BUSB-un Sabunçu rayon filialı
VÖEN 1800061582
H/h 438010000
Sifariş: 1500